

Publikatieblad

van de Europese Gemeenschappen

ISSN 0378-7087

L 395

32e jaargang

30 december 1989

Uitgave
in de Nederlandse taal

Wetgeving

Inhoud

I *Besluiten waarvan de publikatie voorwaarde is voor de toepassing*

- ★ Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad van 21 december 1989 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen 1

II *Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing*

Raad

89/662/EEG:

- ★ Richtlijn van de Raad van 11 december 1989 inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt 13

89/663/EEG:

- ★ Besluit van de Raad van 14 december 1989 tot wijziging van Besluit 87/327/EEG tot vaststelling van het communautaire actieprogramma inzake de mobiliteit van studenten (ERASMUS) 23

89/664/Euratom:

- ★ Beschikking van de Raad van 15 december 1989 tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie op het gebied van het beheer en de opslag van radioactieve afvalstoffen (1990—1994) 28

89/665/EEG:

- ★ Richtlijn van de Raad van 21 december 1989 houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken 33

(Vervolg z.o.z.)

89/666/EEG:

- ★ Elfde richtlijn van de Raad van 21 december 1989 betreffende de openbaarmakingsplicht voor in een Lid-Staat opgerichte bijkantoren van vennootschappen die onder het recht van een andere Staat vallen 36

89/667/EEG:

- ★ Twaalfde richtlijn van de Raad van 21 december 1989 inzake het vennootschapsrecht betreffende eenpersoonsvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid 40

I

(Besluiten waarvan de publikatie voorwaarde is voor de toepassing)

VERORDENING (EEG) Nr. 4064/89 VAN DE RAAD

van 21 december 1989

betreffende de controle op concentraties van ondernemingen

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op de artikelen 87 en 235,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europese Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

- (1) Overwegende dat met het oog op de verwezenlijking van de algemene doelstellingen van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, aan de Gemeenschap in artikel 3, onder f), de volgende taak is opgelegd: „de invoering van een regime waardoor wordt gewaarborgd dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt niet wordt vervalst”;
- (2) Overwegende dat deze doelstelling van fundamenteel belang is met het oog op de voltooiing van de interne markt in 1992 en de latere uitbouw van die markt;
- (3) Overwegende dat de afschaffing van de binnengrenzen leidt en zal leiden tot ingrijpende structuurveranderingen in het bedrijfsleven van de Gemeenschap, met name in de vorm van concentraties;
- (4) Overwegende dat deze ontwikkeling positief moet worden beoordeeld, daar zij aan de vereisten van een dynamische mededinging beantwoordt en tot versterking van het concurrentievermogen van de Europese industrie, verbetering van de voorwaarden voor de groei en verhoging van de levensstandaard in de Gemeenschap kan leiden;
- (5) Overwegende dat er evenwel voor moet worden gezorgd dat het herstructureringsproces de mededinging niet blijvend schaadt; dat het Gemeenschapsrecht dientengevolge bepalingen moet bevatten welke gelden voor concentraties die de daadwerkelijke mededinging

in de gemeenschappelijke markt of in een substantieel gedeelte daarvan aanzienlijk kunnen belemmeren;

- (6) Overwegende dat de artikelen 85 en 86 volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie weliswaar voor bepaalde concentraties gelden, maar toch niet voldoende zijn om alle concentraties te dekken die onverenigbaar kunnen blijken met het door het Verdrag gewenste regime van niet vervalste mededinging;
- (7) Overwegende derhalve dat er in de vorm van een verordening een nieuw rechtsinstrument moet worden geschapen waardoor alle concentraties daadwerkelijk kunnen worden gecontroleerd op hun effect op de mededingingsstructuur in de Gemeenschap en dat dit het enige voor concentraties geldende instrument moet zijn;
- (8) Overwegende dat deze verordening bijgevolg niet alleen op artikel 87, maar hoofdzakelijk op artikel 235 van het Verdrag moet worden gebaseerd, op grond waarvan aan de Gemeenschap de aanvullende bevoegdheden kunnen worden toegekend welke voor de verwezenlijking van haar doelstellingen noodzakelijk zijn, mede ten aanzien van de concentraties op de markten voor de landbouwprodukten als genoemd in bijlage II van het Verdrag;
- (9) Overwegende dat de in deze verordening vast te stellen bepalingen moeten gelden voor ingrijpende structuurveranderingen waarvan de gevolgen voor de markt verder reiken dan de grenzen van een Lid-Staat;
- (10) Overwegende dat daarom het toepassingsgebied van deze verordening aan de hand van het geografische bereik van de activiteit der betrokken ondernemingen moet worden vastgesteld en door kwantitatieve drempels moet worden bepaald, ten einde daaronder die concentraties te doen vallen welke een communautaire dimensie hebben; dat deze drempels aan het eind van een eerste toepassingsperiode van deze verordening opnieuw moeten worden bezien in het licht van de opgedane ervaring;
- (11) Overwegende dat er sprake is van een concentratie van communautaire dimensie wanneer de totale omzet van de betrokken ondernemingen, zowel op mondiaal als

⁽¹⁾ PB nr. C 130 van 19. 5. 1988, blz. 4.

⁽²⁾ PB nr. C 309 van 5. 12. 1988, blz. 55.

⁽³⁾ PB nr. C 208 van 8. 8. 1988, blz. 11.

- op communautair niveau, een bepaald niveau overschrijdt en wanneer ten minste twee van de betrokken ondernemingen hun werkteerrein uitsluitend of voornamelijk in een andere Lid-Staat hebben of wanneer ten minste één van de betrokken ondernemingen, hoewel deze ondernemingen hoofdzakelijk in een en dezelfde Lid-Staat werkzaam zijn, in ten minste één andere Lid-Staat wezenlijke activiteiten ontplooit; dat zulks ook het geval is wanneer de concentraties tot stand worden gebracht door ondernemingen welke voornaamste arbeidsterrein niet binnen de Gemeenschap ligt, maar die er wel wezenlijke activiteiten ontplooiën;
- (12) Overwegende dat, bij de in te voeren regeling voor controle op concentraties, onverminderd artikel 90, lid 2, van het Verdrag, het beginsel van non-discriminatie ten aanzien van de overheids- en particuliere sector moet worden gehonoreerd; dat zulks er in de overheidssector toe leidt dat bij de berekening van de omzet van een onderneming die aan de concentratie deelneemt, rekening moet worden gehouden met ondernemingen die een economisch geheel vormen met een zelfstandige beslissingsbevoegdheid, ongeacht de vraag wie het kapitaal ervan bezit of welke administratieve-voogdijregels daarop van toepassing zijn;
- (13) Overwegende dat moet worden vastgesteld of concentraties met een communautaire dimensie al of niet verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt, afhankelijk van de noodzaak dat in de gemeenschappelijke markt een daadwerkelijke mededinging in stand moet worden gehouden en ontwikkeld; dat de Commissie bij haar beoordeling moet uitgaan van het algemene kader van de verwezenlijking van de in artikel 2 van het Verdrag bedoelde fundamentele doelstellingen, inclusief de versterking van de economische en sociale samenhang van de Gemeenschap als bedoeld in artikel 130 A van het Verdrag;
- (14) Overwegende dat in deze verordening het beginsel moet worden vastgelegd dat concentraties met een communautaire dimensie die een marktpositie in het leven roepen of versterken welke tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging in de gemeenschappelijke markt of in een wezenlijk gedeelte van die markt op significante wijze wordt belemmerd, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt moeten worden verklaard;
- (15) Overwegende dat van concentraties die, wegens het beperkte marktaandeel van de betrokken ondernemingen, een daadwerkelijke mededinging niet kunnen belemmeren, kan worden vermoed dat zij met de gemeenschappelijke markt verenigbaar zijn; dat, onverminderd de artikelen 85 en 86 van het Verdrag, zulk een indicatie aanwezig is wanneer het marktaandeel van de betrokken ondernemingen noch in de gemeenschappelijke markt, noch in een wezenlijk gedeelte daarvan, 25 % overschrijdt;
- (16) Overwegende dat de Commissie alle beschikkingen dient te geven die nodig zijn om vast te stellen of concentraties met een communautaire dimensie al dan niet verenigbaar zijn met de gemeenschappelijke markt, alsmede de beschikkingen waarmee het herstel van daadwerkelijke mededinging wordt beoogd;
- (17) Overwegende dat met het oog op een doeltreffende controle voorzien moet worden in een voorafgaande meldingsplicht voor ondernemingen ten aanzien van hun concentraties die een communautaire dimensie hebben, alsmede in schorsing van de totstandbrenging van die concentraties gedurende een beperkte periode, met dien verstande dat de mogelijkheid moet worden geboden om deze schorsing te verlengen of er zo nodig van af te wijken; dat in het belang van de rechtszekerheid de geldigheid van de transacties niettemin zo nodig moet worden beschermd;
- (18) Overwegende dat voorzien moet worden in een termijn waarbinnen de Commissie ter zake van een aangemelde concentratie de procedure moet inleiden, alsmede in termijnen waarbinnen zij over verenigbaarheid of onverenigbaarheid van een concentratie met de gemeenschappelijke markt een definitieve beschikking moet geven;
- (19) Overwegende dat de betrokken ondernemingen het recht moet worden toegekend om, zodra de procedure is ingeleid, door de Commissie te worden gehoord; dat ook aan de leden van de bestuurs- of toezichtorganen en aan de erkende werknemersvertegenwoordigers in de betrokken ondernemingen, alsmede aan derden die kunnen aantonen daarbij een gerechtvaardigd belang te hebben, de gelegenheid moet worden geboden om te worden gehoord;
- (20) Overwegende dat de Commissie in nauw en voortdurend contact met de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten dient te handelen en dat zij van hun opmerkingen en inlichtingen kennis neemt;
- (21) Overwegende dat de Commissie voor de toepassing van deze verordening en volgens de jurisprudentie van het Hof van Justitie de medewerking van de Lid-Staten dient te verkrijgen; dat zij eveneens de bevoegdheid moet krijgen inlichtingen te verlangen en verificaties te doen, ten einde concentratie te kunnen beoordelen;
- (22) Overwegende dat de naleving van deze verordening met geldboeten en dwangsommen dient te worden verzekerd; dat het wenselijk is het Hof van Justitie in dezen overeenkomstig artikel 172 volledige rechtsmacht te verlenen;
- (23) Overwegende dat het dienstig is het begrip concentratie zodanig te omschrijven dat alleen verrichtingen die een blijvende verandering in de structuur van de betrokken ondernemingen teweegbrengen, onder dat begrip worden gebracht; dat derhalve van het toepassingsgebied van deze verordening die verrichtingen moeten worden uitgesloten die tot doel of tot gevolg hebben het mededingingsgedrag van onafhankelijk blijvende ondernemingen te coördineren; dat laatstbedoelde verrichtingen moeten worden getoetst aan de relevante bepalingen van de verordeningen houdende toepassing van artikel 85 of 86 van het Verdrag; dat dit onderscheid met name bij het creëren van gemeenschappelijke ondernemingen moet worden gemaakt;
- (24) Overwegende dat er geen sprake is van coördinatie van het mededingingsgedrag in de zin van deze verordening, wanneer twee of meer ondernemingen overeen-

komen gezamenlijk de zeggenschap over een of meer andere ondernemingen te verwerven, met als doel en gevolg dat eerstgenoemde ondernemingen de laatstgenoemde ondernemingen of hun activa onder elkaar verdelen;

- (25) Overwegende dat toepassing van deze verordening niet uitgesloten is in gevallen waarin de betrokken ondernemingen restricties aanvaarden die rechtstreeks verband houden met en nodig zijn voor de verwezenlijking van de concentratie;
- (26) Overwegende dat de Commissie, onverminderd het toezicht door het Hof van Justitie, de uitsluitende bevoegdheid moet worden toegekend om deze verordening toe te passen;
- (27) Overwegende dat de Lid-Staten hun nationale wetgeving inzake mededinging niet op concentraties met een communautaire dimensie mogen toepassen, tenzij deze verordening daarin voorziet; dat de desbetreffende bevoegdheden van de nationale autoriteiten, indien de Commissie niet optreedt, beperkt moeten worden tot de gevallen waarin een daadwerkelijke mededinging op het grondgebied van een Lid-Staat op significante wijze dreigt te worden belemmerd en de mededingingsbelangen van die Lid-Staat niet anderszins door deze verordening kunnen worden beschermd; dat de betrokken Lid-Staten in dergelijke gevallen snel moeten optreden; dat in deze verordening niet één enkele uiterste datum voor het nemen van maatregelen kan worden vastgesteld, zulks vanwege het uiteenlopende karakter van de nationale wetgevingen;
- (28) Overwegende eveneens dat de exclusieve toepassing van deze verordening op concentraties met een communautaire dimensie artikel 223 van het Verdrag onverlet laat en niet verhindert dat de Lid-Staten passende maatregelen nemen ter bescherming van andere rechtmatige belangen dan die welke in deze verordening in aanmerking worden genomen, voor zover die maatregelen verenigbaar zijn met de algemene beginselen en de overige bepalingen van het Gemeenschapsrecht;
- (29) Overwegende dat concentraties waarop deze verordening niet van toepassing is, in beginsel tot de bevoegdheid van de Lid-Staten behoren; dat niettemin aan de Commissie de bevoegdheid moet worden verleend om op verzoek van de betrokken Lid-Staat op te treden wanneer een daadwerkelijke mededinging op het grondgebied van die Lid-Staat aanzienlijk wordt belemmerd;
- (30) Overwegende dat de voorwaarden moeten worden gevolgd waaronder in derde landen concentraties tot stand komen waaraan ondernemingen uit de Gemeenschap deelnemen, en dat de Commissie de mogelijkheid moet krijgen om van de Raad een passend onderhandelingsmandaat te krijgen ten einde voor ondernemingen uit de Gemeenschap een non-discriminatoire behandeling te bedingen;
- (31) Overwegende dat deze verordening geenszins afbreuk doet aan de collectieve rechten van werknemers, zoals die in de betrokken ondernemingen zijn erkend,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

Toepassingsgebied

- 1. Deze verordening geldt voor alle concentraties die in de zin van lid 2 van communautaire dimensie zijn, onverminderd artikel 22.
- 2. Een concentratie is voor de toepassing van deze verordening van communautaire dimensie wanneer
 - a) de totale omzet die over de gehele wereld door alle betrokken ondernemingen is behaald, meer dan vijf miljard ecu en
 - b) de totale omzet die, elk afzonderlijk, in de Gemeenschap door ten minste twee der betrokken ondernemingen is behaald, meer dan 250 miljoen ecu bedraagt,
 tenzij elk van de betrokken ondernemingen meer dan twee derde van haar totale omzet binnen de Gemeenschap in een zelfde Lid-Staat behaalt.
- 3. De in lid 2 gedefinieerde drempels worden vóór het einde van het vierde jaar na de aanneming van deze verordening herzien door de Raad, die zich op voorstel van de Commissie met gekwalificeerde meerderheid van stemmen uitspreekt.

Artikel 2

Beoordeling van concentraties

- 1. Concentraties in de zin van deze verordening worden aan de hand van onderstaande bepalingen getoetst op hun verenigbaarheid of onverenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt.
- Bij die beoordeling houdt de Commissie rekening
 - a) met de noodzaak op de gemeenschappelijke markt een daadwerkelijke mededinging te handhaven en te ontwikkelen in het licht van met name de structuur van alle betrokken markten en van de reële of potentiële mededinging van binnen of buiten de Gemeenschap gevestigde ondernemingen;
 - b) met de marktpositie van de betrokken ondernemingen, hun economische en financiële macht, de keuzemogelijkheden van leveranciers en afnemers, hun toegang tot voorzieningsbronnen en afzetmarkten, het bestaan van juridische of feitelijke hinderpalen voor de toegang tot de markt, de ontwikkeling van vraag naar en aanbod van de betrokken produkten en diensten, de belangen van de tussen- en eindverbruikers, alsmede de ontwikkeling van de technische en economische vooruitgang voor zover deze in het voordeel van de consument is en geen belemmering vormt voor de mededinging.
- 2. Concentraties die geen machtspositie in het leven roepen of versterken die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de gemeenschappelijke markt of een wezenlijk deel daarvan wordt belemmerd, worden verenigbaar verklaard met de gemeenschappelijke markt.

3. Concentraties die een machtspositie in het leven roepen of versterken die tot gevolg heeft dat een daadwerkelijke mededinging op de gemeenschappelijke markt of een wezenlijk deel daarvan wordt belemmerd, worden onverenigbaar verklaard met de gemeenschappelijke markt.

Artikel 3

Definitie van concentraties

1. Een concentratie komt tot stand doordat

- a) twee of meer voorheen onafhankelijke ondernemingen fuseren
- b) of
 - één of meer personen die reeds zeggenschap over ten minste één onderneming bezitten, of
 - één of meer ondernemingen

door de verwerving van participaties of vermogensbestanddelen, bij overeenkomst of op elke andere wijze, rechtstreeks of middellijk zeggenschap over één of meer andere ondernemingen of delen daarvan verkrijgen.

2. Een handeling, met inbegrip van de oprichting van een gemeenschappelijke onderneming, die een coördinatie beoogt of tot stand brengt van het concurrentiegedrag van ondernemingen die onafhankelijk blijven, vormt geen concentratie in de zin van lid 1, onder b).

Indien de oprichting van een gezamenlijke onderneming die duurzaam alle functies van een zelfstandige economische eenheid vervult, niet tot gevolg heeft dat de oprichtende ondernemingen hun concurrentiegedrag coördineren of dat deze ondernemingen en de gezamenlijke onderneming hun concurrentiegedrag coördineren, vormt zij een concentratie in de zin van lid 1, onder b).

3. Met het oog op de toepassing van deze verordening berust de zeggenschap op rechten, overeenkomsten of andere middelen die, afzonderlijk of gezamenlijk, met inachtneming van alle feitelijke en juridische omstandigheden, het mogelijk maken een bepalende invloed uit te oefenen op de activiteiten van een onderneming, met name

- a) eigendoms- of gebruiksrechten op alle vermogensbestanddelen van een onderneming of delen daarvan;
- b) rechten of overeenkomsten die een bepalende invloed verschaffen op de samenstelling, het stemgedrag of de besluiten van de ondernemingsorganen.

4. De zeggenschap wordt verkregen door de persoon/personen of de onderneming/ondernemingen:

- a) die zelf rechthebbenden zijn of aan deze overeenkomsten rechten ontlelen, of
- b) die, hoewel zij zelf geen rechthebbenden zijn, noch aan deze overeenkomsten rechten ontlelen, de bevoegdheid hebben de daaruit ontstane rechten uit te oefenen.

5. Er is geen sprake van totstandkoming van een concentratie

- a) wanneer kredietinstellingen of andere financiële instellingen of verzekeringsmaatschappijen tot wier normale werkzaamheden de verhandeling van effecten voor eigen rekening of voor rekening van derden behoort, tijdelijke deelnemingen houden die zij in een onderneming hebben verworven ten einde deze deelnemingen weer te verkopen, mits zij de aan deze deelnemingen verbonden stemrechten niet uitoefenen om het concurrentiegedrag van deze onderneming te bepalen of mits zij deze stemrechten slechts uitoefenen om de verkoop van deze onderneming of van haar activa, geheel of gedeeltelijk, of de verkoop van deze deelnemingen voor te bereiden, en deze verkoop plaatsvindt binnen een jaar na de verwerving; deze termijn kan op verzoek door de Commissie verlengd worden, wanneer deze instellingen of maatschappijen aantonen dat de verkoop binnen de gestelde termijn redelijkerwijs niet mogelijk was;
- b) wanneer de zeggenschap door een lasthebber van de overheid is verkregen krachtens de wetgeving van een Lid-Staat inzake liquidatie, faillissement, insolventie, staking van betalingen, akkoord of soortgelijke procedures;
- c) wanneer de in lid 1, onder b), bedoelde handelingen worden uitgevoerd door participatiemaatschappijen als bedoeld in lid 3 van artikel 5 van de Vierde Richtlijn 78/660/EEG van de Raad van 25 juli 1978 betreffende de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 84/569/EEG ⁽²⁾, onder voorbehoud echter dat de stemrechten die aan de in bezit zijnde deelnemingen zijn verbonden, slechts worden uitgeoefend om, met name via de benoeming van de leden van de raden van bestuur en van toezicht van de ondernemingen waarin zij deelnemingen houden, de volledige waarde van deze investeringen veilig te stellen en niet om rechtstreeks of indirect het concurrentiegedrag van die ondernemingen te bepalen.

Artikel 4

Voorafgaande aanmelding van concentraties

1. Concentraties van communautaire dimensie in de zin van deze verordening moeten bij de Commissie worden aangemeld binnen een week na de sluiting van de overeenkomst, de openbaarmaking van het aanbod tot aankoop of ruil of de verwerving van een zeggenschapsdeelneming. De termijn vangt aan zodra een van deze handelingen heeft plaatsgevonden.

2. Concentraties door fusie in de zin van artikel 3, lid 1, onder a), of door totstandkoming van een gezamenlijke zeggenschap in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), moeten gezamenlijk worden aangemeld door de partijen bij de fusie of door de partijen die de gezamenlijke zeggenschap verkrijgen. In de andere gevallen moet de aanmelding plaatsvinden

⁽¹⁾ PB nr. L 222 van 14. 8. 1978, blz. 11.

⁽²⁾ PB nr. L 314 van 4. 12. 1984, blz. 28.

door de persoon of de onderneming die de zeggenschap over een of meer ondernemingen of een gedeelte daarvan verwerft.

3. Indien de Commissie vaststelt dat een aangemelde concentratie onder deze verordening valt, publiceert zij het feit van de aanmelding, met vermelding van de namen van de betrokkenen, de aard van de concentratie, alsmede de betrokken bedrijfstakken. De Commissie houdt rekening met het gerechtvaardigd belang van de ondernemingen bij het bewaren van hun zakengeheimen.

Artikel 5

Berekening van de omzet

1. De totale omzet in de zin van artikel 1, lid 2, omvat de bedragen met betrekking tot de verkoop van goederen en diensten door de betrokken ondernemingen tijdens het laatste boekjaar in het kader van de normale bedrijfsuitoefening, onder aftrek van kortingen, alsmede van belasting over de toegevoegde waarde en andere rechtstreeks met de omzet samenhangende belastingen. Bij de totale omzet van een betrokken onderneming wordt geen rekening gehouden met transacties tussen de in lid 4 van dit artikel bedoelde ondernemingen.

De hetzij in de Gemeenschap hetzij in een Lid-Staat gerealiseerde omzet omvat de hetzij in de Gemeenschap hetzij in de Lid-Staat aan ondernemingen of consumenten verkochte produkten en verleende diensten.

2. Vindt de concentratie plaats via de verwerving van delen van één of meer ondernemingen, welke delen al dan niet eigen rechtspersoonlijkheid bezitten, dan moet, in afwijking van lid 1, ten aanzien van de vervreemders alleen rekening worden gehouden met de omzet van de vervreemde delen.

Twee of meer transacties, als bedoeld in de eerste alinea, die binnen een periode van twee jaar plaatsvinden tussen dezelfde personen of ondernemingen, moeten evenwel beschouwd worden als één concentratie die plaatsvindt op de datum van de laatste transactie.

3. De omzet wordt vervangen door:

a) bij kredietinstellingen en andere financiële instellingen, bij toepassing van artikel 1, lid 2, onder a): een tiende van het balanstotaal.

Bij toepassing van artikel 1, lid 2, onder b), en laatste zinsnede, wordt de totale omzet in de Gemeenschap vervangen door een tiende van het balanstotaal, vermenigvuldigd met de verhouding tussen de vorderingen op de kredietinstellingen en op de clientèle die het resultaat zijn van transacties met ingezetenen van de Gemeenschap en het totale bedrag van deze vorderingen.

Bij toepassing van artikel 1, lid 2, laatste zinsnede, wordt de totale binnen een Lid-Staat gerealiseerde omzet vervangen door een tiende van het balanstotaal, vermenig-

vuldigd met de verhouding tussen de vorderingen op de kredietinstellingen en op de clientèle die het resultaat zijn van transacties met ingezetenen van die Lid-Staat en het totale bedrag van deze vorderingen;

b) bij verzekeringsmaatschappijen: de waarde van de bruto geboekte premies, die alle uit hoofde van de door of namens de verzekeringsonderneming gesloten verzekeringsovereenkomsten ontvangen en te ontvangen bedragen omvatten, met inbegrip van de aan herverzekeraars afgestane premies en na aftrek van belastingen en parafiscale bijdragen of heffingen over het bedrag van de afzonderlijke premies of het totale premievolume; bij toepassing van artikel 1, lid 2, onder b), en laatste zinsnede, wordt respectievelijk rekening gehouden met de brutopremies, gestort door ingezetenen van de Gemeenschap en ingezetenen van een Lid-Staat.

4. Onverminderd lid 2 moeten voor de berekening van de omzet van een betrokken onderneming overeenkomstig artikel 1, lid 2, de omzetten van de volgende ondernemingen worden opgeteld:

- a) de betrokken onderneming;
- b) de ondernemingen waarin de betrokken onderneming, rechtstreeks of middellijk
 - hetzij meer dan de helft van het kapitaal of het bedrijfskapitaal bezitten,
 - hetzij over meer dan de helft van de stemrechten beschikken,
 - hetzij meer dan de helft van de leden van de raad van toezicht of van bestuur, of de krachtens de wet tot vertegenwoordiging bevoegde organen kunnen benoemen;
 - hetzij het recht hebben de onderneming te leiden;
- c) ondernemingen die in een betrokken onderneming over de onder b) genoemde rechten of bevoegdheden beschikken;
- d) ondernemingen, waarin een onder c) genoemde onderneming, over de onder b) genoemde rechten of bevoegdheden beschikt;
- e) ondernemingen waarbij verscheidene van de onder a) tot en met d) genoemde ondernemingen gezamenlijk over de onder b) genoemde rechten of bevoegdheden beschikken.

5. Indien bij de concentratie betrokken ondernemingen gezamenlijk beschikken over de in lid 4, onder b), genoemde rechten of bevoegdheden, dient bij de berekening van de omzet van de betrokken ondernemingen in de zin van artikel 1, lid 2:

- a) geen rekening te worden gehouden met de omzet die het resultaat is van de verkoop van produkten en het verlenen van diensten tussen de gemeenschappelijke onderneming en elk van de betrokken ondernemingen of enige andere met een van die ondernemingen verbonden onderneming in de zin van lid 4, onder b) tot en met e);
- b) rekening te worden gehouden met de omzet die het resultaat is van transacties tussen de gemeenschappelijke

onderneming en derde ondernemingen. Deze omzet wordt aan de ondernemingen toegerekend in verhouding tot hun deelnemingen.

Artikel 6

Onderzoek van de aanmelding en inleiding van de procedure

1. De Commissie onderzoekt de aanmelding meteen na ontvangst.
 - a) Indien zij tot de conclusie komt dat de aangemelde concentratie niet binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt, stelt zij dat bij beschikking vast.
 - b) Indien zij constateert dat de aangemelde concentratie weliswaar binnen het toepassingsgebied van de verordening valt, maar er geen ernstige twijfel bestaat over de verenigbaarheid ervan met de gemeenschappelijke markt, besluit zij zich er niet tegen te verzetten en verklaart zij haar verenigbaar met de gemeenschappelijke markt.
 - c) Indien zij daarentegen constateert dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van deze verordening valt en er grote twijfel bestaat over haar verenigbaarheid met de gemeenschappelijke markt, beslist zij de procedure in te leiden.
2. De Commissie deelt haar beschikking onverwijld mede aan de betrokken ondernemingen, alsmede aan de bevoegde autoriteiten van de Lid-Statens.

Artikel 7

Schorsing van de totstandbrenging van de concentratie

1. Met het oog op de toepassing van lid 2 van dit artikel kan een concentratie als gedefinieerd in artikel 1 noch vóór de aanmelding noch binnen twee weken na de aanmelding tot stand worden gebracht.
2. Wanneer de Commissie, na een voorlopig onderzoek van de aanmelding binnen de in lid 1 gestelde termijn, zulks nodig acht om een eventuele latere beschikking krachtens artikel 8, leden 3 en 4, volledig effect te doen sorteren, kan zij eigener beweging de schorsing van de totstandbrenging van de concentratie geheel of gedeeltelijk verlengen tot zij de aanmelding van een definitieve beschikking heeft vastgesteld, dan wel andere tussentijdse maatregelen in die zin nemen.
3. De leden 1 en 2 beletten de totstandkoming van een openbaar overnemings- of ruilaanbod niet indien dit overeenkomstig artikel 4, lid 1, bij de Commissie wordt aangemeld, voor zover de verkrijger de aan de deelnemingen in het kapitaal verbonden stemrechten niet uitoefent dan wel slechts uitoefent om de waarde van zijn belegging te handhaven en op basis van een door de Commissie overeenkomstig lid 4 verleende ontheffing.
4. De Commissie kan op verzoek ontheffing verlenen van de in de leden 1, 2 en 3 bedoelde verplichtingen ten einde

ernstige schade aan één of aan meer bij een concentratie betrokken ondernemingen of een derde te voorkomen. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden en verplichtingen worden verbonden om de voorwaarden voor een daadwerkelijke mededinging te waarborgen. De ontheffing kan te allen tijde, ook vóór de aanmelding als na de transactie worden aangevraagd en verleend.

5. De geldigheid van transacties die zonder inachtneming van de leden 1 en 2 tot stand komen, is afhankelijk van de beschikking die is gegeven krachtens artikel 6, lid 1, onder b), of artikel 8, leden 2 en 3, dan wel van het vermoeden overeenkomstig artikel 10, lid 6.

Dit artikel laat evenwel de geldigheid onverlet van transacties met waardepapieren, inclusief converteerbare waardepapieren, die ter verhandeling worden toegelaten tot een markt die wordt gereguleerd en gecontroleerd door autoriteiten die door de overheid zijn erkend, regelmatig functioneren en rechtstreeks of indirect toegankelijk zijn voor het publiek, tenzij de kopers of de verkopers wisten of dienden te weten dat de transactie tot stand is gebracht zonder inachtneming van de leden 1 en 2.

Artikel 8

Bevoegdheid van de Commissie tot het geven van beschikkingen

1. Elke procedure die is ingeleid overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), wordt overeenkomstig de leden 2 tot en met 5 van dit artikel bij beschikking afgesloten, onverminderd artikel 9.
2. Indien de Commissie vaststelt dat een aangemelde concentratie, eventueel na door de betrokken ondernemingen gewijzigd te zijn, voldoet aan het in artikel 2, lid 2, gedefinieerde criterium, geeft zij een beschikking waarbij zij verklaart dat de concentratie verenigbaar met de gemeenschappelijke markt is.

Zij kan aan haar beschikking voorwaarden en verplichtingen verbinden die moeten waarborgen dat de betrokken ondernemingen de door hen ten opzichte van de Commissie aangegane verbintenissen om het oorspronkelijke concentratieplan te wijzigen, nakomen. De beschikking waarbij verklaard wordt dat de concentratie verenigbaar is, bevat eveneens de restricties die rechtstreeks verbonden zijn aan en noodzakelijk zijn voor de totstandkoming van de concentratie.
3. Als de Commissie vaststelt dat een concentratie aan het in artikel 2, lid 3, gedefinieerde criterium voldoet, geeft zij een beschikking waarbij verklaard wordt dat de concentratie onverenigbaar is met de gemeenschappelijke markt.
4. Indien de concentratie reeds tot stand is gebracht, kan de Commissie in de overeenkomstig lid 3 gegeven beschikking of in een afzonderlijke beschikking de scheiding van de samengevoegde ondernemingen of vermogensbestanddelen,

de beëindiging van de gemeenschappelijke controle of elke andere geëigende maatregel gelasten om weer een daadwerkelijke mededinging tot stand te brengen.

5. De Commissie kan haar beschikking uit hoofde van lid 2 intrekken:

- a) indien de verklaring van verenigbaarheid berust op onjuiste gegevens, waarvoor één van de betrokken ondernemingen verantwoordelijk is of wanneer zij met bedrog is verkregen, of
- b) indien de betrokken ondernemingen in strijd met één van de bij de beschikking opgelegde verplichtingen handelen.

6. In de in lid 5 genoemde gevallen kan de Commissie uit hoofde van lid 3 een beschikking geven zonder gebonden te zijn aan de in artikel 10, lid 3, genoemde termijn.

Artikel 9

Verwijzing naar de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten

1. De Commissie kan bij beschikking, die zij onverwijld aan de betrokken ondernemingen mededeelt en waarvan zij de bevoegde autoriteiten van de andere Lid-Staten in kennis stelt, een aangemelde concentratie naar de bevoegde autoriteiten van de betrokken Lid-Staat verwijzen onder de volgende voorwaarden.

2. Binnen drie weken na de ontvangst van het afschrift van de aanmelding kan een Lid-Staat de Commissie ervan in kennis stellen — welke mededeling door haar aan de betrokken ondernemingen wordt verstrekt — dat door een concentratie een machtspositie dreigt te ontstaan of te worden versterkt waardoor een daadwerkelijke mededinging op significante wijze wordt belemmerd op een markt binnen deze Lid-Staat die alle kenmerken vertoont van een afzonderlijke markt, ongeacht de vraag of het al dan niet gaat om een wezenlijk deel van de gemeenschappelijke markt.

3. Indien de Commissie van oordeel is dat, gelet op de markt van de betrokken goederen of diensten en de in aanmerking te nemen geografische markt in de zin van lid 7, een dergelijke afgebakende markt en een dergelijke dreiging bestaan:

- a) behandelt zij zelf het geval ten einde een daadwerkelijke mededinging op de betrokken markt te handhaven of te herstellen, of
- b) verwijst zij de zaak door naar de bevoegde autoriteit van de betrokken Lid-Staat met het oog op de toepassing van diens nationale mededingingswetgeving.

Indien de Commissie evenwel meent dat een dergelijke markt of een dergelijke dreiging niet bestaat, geeft zij een beschikking in die zin welke zij tot de betrokken Lid-Staten richt.

4. Beschikkingen tot verwijzing of houdende weigering tot verwijzing overeenkomstig lid 3 worden gegeven:

a) in het algemeen binnen de in artikel 10, lid 1, tweede alinea, gestelde termijn van zes weken, wanneer de Commissie de procedure niet heeft ingeleid overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder b); dan wel

b) uiterlijk binnen drie maanden na de aanmelding van de betrokken concentratie wanneer de Commissie de procedure overeenkomstig artikel 6, lid 1, onder c), heeft ingeleid, zonder voorbereidende stappen tot het nemen van de maatregelen welke krachtens artikel 8, lid 2, tweede alinea, lid 3 of lid 4, noodzakelijk zijn om een daadwerkelijke mededinging op de betrokken markt te handhaven of te herstellen.

5. Indien de Commissie binnen de in lid 4, onder b), gestelde termijn van drie maanden, ondanks een door de betrokken Lid-Staat aan haar gerichte herinnering, niet de in lid 3 bedoelde beschikking tot verwijzing of houdende weigering van verwijzing heeft gegeven, noch de in lid 4, onder b), bedoelde voorbereidende stappen heeft genomen, wordt zij geacht te hebben besloten het geval naar de betrokken Lid-Staat te verwijzen overeenkomstig lid 3, onder b).

6. De bekendmaking van de verslagen of de aankondiging van de conclusies van het onderzoek van de betrokken concentratie door de bevoegde autoriteiten van de betrokken Lid-Staat vindt uiterlijk vier maanden na de verwijzing door de Commissie plaats.

7. De in aanmerking te nemen geografische markt wordt gevormd door een gebied waarin de betrokken ondernemingen een rol spelen bij vraag en aanbod van goederen en diensten, waarin de mededingingsvoorwaarden voldoende homogeen zijn, en dat van de aangrenzende gebieden kan worden onderscheiden, met name vanwege de mededingingsvoorwaarden die duidelijk afwijken van welke in die gebieden heersen. Bij die beoordeling wordt met name rekening gehouden met de aard en de kenmerken van de betrokken producten of diensten, het bestaan van hinderpalen voor de toegang tot de markt, voorkeuren van consumenten, alsmede het bestaan tussen het betrokken gebied en de aangrenzende gebieden van aanzienlijke verschillen in marktaandeelen van ondernemingen of van wezenlijke prijsverschillen.

8. Voor de toepassing van dit artikel kan de betrokken Lid-Staat slechts de maatregelen treffen die strikt nodig zijn voor het handhaven of herstellen van een daadwerkelijke mededinging op de betrokken markt.

9. Overeenkomstig de ter zake dienende bepalingen van het Verdrag kan elke Lid-Staat een beroep bij het Hof van Justitie instellen en in het bijzonder de toepassing vragen van artikel 186, zulks ten einde te bewerkstelligen dat zijn nationale mededingingswetgeving wordt toegepast.

10. Uiterlijk vóór het einde van het vierde jaar volgende op de aanneming van deze verordening wordt dit artikel aan een hernieuwd onderzoek onderworpen.

Artikel 10

Termijnen voor het inleiden van de procedure en voor het geven van de beschikkingen

1. De in artikel 6, lid 1, genoemde beschikkingen moeten uiterlijk binnen een maand worden genomen. Deze termijn vangt aan op de dag na de ontvangst van de aanmelding of, indien de bij de aanmelding te verstrekken gegevens onvolledig zijn, op de dag na de ontvangst van de volledige gegevens.

Deze termijn wordt tot zes weken verlengd indien een Lid-Staat overeenkomstig artikel 9, lid 2, een verzoek bij de Commissie indient.

2. Beschikkingen op grond van artikel 8, lid 2, met betrekking tot aangemelde concentraties moeten gegeven worden zodra de in artikel 6, lid 1, onder c), genoemde ernstige twijfel blijkt te zijn weggenomen, met name doordat de betrokken ondernemingen wijzigingen hebben aangebracht, en uiterlijk binnen de in lid 3 gestelde termijn.

3. Onverminderd artikel 8, lid 6, moeten krachtens artikel 8, lid 3, gegeven beschikkingen betreffende aangemelde concentraties uiterlijk worden gegeven binnen vier maanden na de dag waarop de procedure is ingeleid.

4. De in lid 3 gestelde termijn wordt bij uitzondering geschorst wanneer de Commissie zich door omstandigheden die aan een der bij de concentratie betrokken ondernemingen kunnen worden toegerekend, genoopt zag bij beschikking overeenkomstig artikel 11 inlichtingen te vragen of bij beschikking op grond van artikel 13 een verificatie te gelasten.

5. Wanneer het Hof van Justitie een arrest wijst waarbij een beschikking van de Commissie uit hoofde van deze verordening geheel of gedeeltelijk wordt vernietigd, zijn de in deze verordening gestelde termijnen opnieuw van toepassing vanaf de dag waarop het arrest is gewezen.

6. Indien de Commissie noch uit hoofde van artikel 6, lid 1, onder b) of c), noch uit hoofde van artikel 8, lid 2 of 3, binnen de respectievelijk in de leden 1 en 3 vastgestelde termijnen een beschikking heeft gegeven, wordt de concentratie geacht verenigbaar met de gemeenschappelijke markt te zijn verklaard, onverminderd artikel 9.

Artikel 11

Verzoek om inlichtingen

1. Ter vervulling van de taken welke haar bij deze verordening zijn opgedragen, kan de Commissie bij de Regeringen, bij de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten, bij de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde personen, alsmede bij ondernemingen en ondernemersverenigingen alle noodzakelijke inlichtingen inwinnen.

2. Wanneer de Commissie tot een persoon, een onderneming of een ondernemersvereniging, een verzoek om inlichtingen richt, zendt zij gelijktijdig een afschrift van dit

verzoek aan de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan zich de woonplaats van de persoon, of de zetel van die onderneming of ondernemersvereniging bevindt.

3. In haar verzoek vermeldt de Commissie de rechtsgronden en het doel van haar verzoek; tevens wordt daarbij gewezen op de sancties waarin artikel 14, lid 1, onder b), voor het verstrekken van een onjuiste inlichting voorziet.

4. Tot het verstrekken van de gevraagde inlichtingen zijn verplicht: in het geval van ondernemingen, hun eigenaren of degenen die hen vertegenwoordigen, en, in het geval van rechtspersonen en van vennootschappen en verenigingen zonder rechtspersoonlijkheid, degenen die volgens de wet of de statuten met de vertegenwoordiging zijn belast.

5. Indien een persoon, een onderneming of ondernemersvereniging de gevraagde inlichtingen niet binnen de door de Commissie gestelde termijn of onvolledig verstrekt, verlangt de Commissie de inlichtingen bij beschikking. In deze beschikking worden de gevraagde inlichtingen omschreven, wordt een passende termijn vastgesteld binnen welke deze moeten worden verstrekt en wordt gewezen op de in artikel 14, lid 1, onder b), en artikel 15, lid 1, onder a), voorziene sancties, alsmede op het recht om bij het Hof van Justitie tegen de beschikking in beroep te gaan.

6. De Commissie doet gelijktijdig een afschrift van haar beschikking toekomen aan de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan zich de woonplaats van de persoon, of de zetel van de onderneming of ondernemersvereniging bevindt.

Artikel 12

Verificaties door de autoriteiten van de Lid-Staten

1. Op verzoek van de Commissie verrichten de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten de verificaties welke de Commissie op grond van artikel 13, lid 1, nodig oordeelt of welke zij krachtens artikel 13, lid 3, bij beschikking heeft gelast. De functionarissen van de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten die met de uitvoering van de verificaties belast zijn, oefenen hun bevoegdheden uit op vertoon van een schriftelijke opdracht, die wordt verstrekt door de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de verificatie moet worden verricht. In deze opdracht wordt het voorwerp en het doel van de verificatie vermeld.

2. Functionarissen van de Commissie kunnen op verzoek van de Commissie of van de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de verificatie moet worden verricht, de functionarissen van die autoriteiten bijstaan bij het vervullen van hun opdracht.

Artikel 13

Bevoegdheden van de Commissie op het gebied van verificatie

1. Bij de vervulling van de taken welke haar bij deze verordening zijn opgedragen, mag de Commissie bij de ondernemingen en ondernemersverenigingen alle noodzakelijke verificaties verrichten.

Te dien einde beschikken de functionarissen van de Commissie die in haar opdracht handelen, over de volgende bevoegdheden:

- a) het controleren van de boeken en bescheiden van het bedrijf;
- b) het maken of verlangen van afschriften of uittreksels van de boeken en bescheiden van het bedrijf;
- c) het ter plaatse vragen van mondelinge inlichtingen;
- d) het betreden van alle lokaliteiten, terreinen en vervoermiddelen van de ondernemingen.

2. De functionarissen die door de Commissie met het uitvoeren van deze verificaties zijn belast, oefenen hun bevoegdheden uit op vertoon van een schriftelijke opdracht waarin melding wordt gemaakt van voorwerp en doel der verificaties, alsmede van de sancties, waarin artikel 14, lid 1, onder c), van deze verordening inzake het niet volledig tonen van de ter inzage gevraagde boeken of bescheiden voorziet. Alvorens verificatie geschiedt, stelt de Commissie tijdig de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan een verificatie moet worden verricht, schriftelijk in kennis van de opdracht tot verificatie en van de identiteit van de functionarissen die met de uitvoering van deze opdracht zijn belast.

3. De ondernemingen en ondernemersverenigingen zijn verplicht zich aan de verificaties welke de Commissie bij beschikking heeft gelast, te onderwerpen. In deze beschikking wordt melding gemaakt van voorwerp en doel van de verificatie, wordt de datum aangegeven waarop de verificatie een aanvang neemt en gewezen op de in artikel 14, lid 1, onder d), en artikel 15, lid 1, onder b), voorziene sancties, alsmede op het recht om bij het Hof van Justitie tegen de beschikking in beroep te gaan.

4. De Commissie stelt de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de verificatie moet geschieden, tijdig schriftelijk in kennis van haar voornemen een beschikking overeenkomstig lid 3, te geven. Zij geeft haar beschikking na deze autoriteit te hebben gehoord.

5. Functionarissen van de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat op het grondgebied waarvan de verificatie moet worden verricht, kunnen, op verzoek van deze autoriteit of van de Commissie, de functionarissen van de Commissie bij het vervullen van hun opdracht bijstaan.

6. Wanneer een onderneming of ondernemersvereniging zich verzet tegen een verificatie waartoe krachtens dit artikel opdracht is gegeven, verleent de betrokken Lid-Staat aan de functionarissen aan wie de Commissie opdracht tot verificatie heeft gegeven, de nodige bijstand ten einde hun de vervulling van deze opdracht mogelijk te maken. Te dien einde nemen de Lid-Staten binnen één jaar na de inwerking-treding van deze verordening en na raadpleging van de Commissie, de nodige maatregelen.

Artikel 14

Geldboetes

1. De Commissie kan bij beschikking aan de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde personen, aan ondernemingen of

ondernemersverenigingen geldboetes opleggen van ten minste 1 000 en ten hoogste 50 000 ecu, wanneer zij opzettelijk of uit onachtzaamheid:

- a) nalaten een concentratie overeenkomstig artikel 4 aan te melden,
- b) bij een aanmelding als bedoeld in artikel 4, onjuiste of verdraaide gegevens verstrekken,
- c) een op grond van artikel 11 verlangde inlichting onjuist of niet binnen de termijn die bij een krachtens artikel 11 gegeven beschikking is gesteld, verstrekken,
- d) bij een krachtens artikel 12 of artikel 13 verrichte verificatie geen volledige inzage geven van de ter inzage gevraagde boeken of andere bescheiden van het bedrijf, of zich niet onderwerpen aan verificaties, welke bij een krachtens artikel 13 gegeven beschikking zijn gelast.

2. De Commissie kan aan personen of ondernemingen bij beschikking geldboeten van ten hoogste 10 % van de totale omzet van de betrokken ondernemingen in de zin van artikel 5 opleggen, indien zij opzettelijk of uit onachtzaamheid:

- a) handelen in strijd met een verplichting opgelegd bij beschikking krachtens artikel 7, lid 4, of artikel 8, lid 2, tweede alinea,
- b) een concentratie tot stand brengen die in strijd is met artikel 7, lid 1, of met een beschikking krachtens artikel 7, lid 2,
- c) een concentratie tot stand brengen die bij beschikking krachtens artikel 8, lid 3, onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt is verklaard, of niet de bij beschikking krachtens artikel 8, lid 4, voorgeschreven maatregelen treffen.

3. Bij de vaststelling van het bedrag van de geldboete dient met de aard en de zwaarte van de inbreuk rekening te worden gehouden.

4. De krachtens de leden 1 en 2 gegeven beschikkingen hebben geen strafrechtelijk karakter.

Artikel 15

Dwangsommen

1. De Commissie kan bij beschikking aan de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde personen en aan de betrokken ondernemingen of ondernemersverenigingen dwangsommen opleggen ten bedrage van ten hoogste 25 000 ecu voor elke dag waarmee de in de beschikking gestelde termijn wordt overschreden, ten einde hen te dwingen;

- a) tot het volledig en juist verschaffen van een inlichting, welke de Commissie bij een krachtens artikel 11 gegeven beschikking heeft verlangd,
- b) zich te onderwerpen aan een verificatie, welke de Commissie bij een krachtens artikel 13 gegeven beschikking heeft gelast.

2. De Commissie kan bij beschikking aan de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde personen of aan ondernemingen

dwangsommen opleggen ten bedrage van ten hoogste 100 000 ecu voor elke dag waarmee de in de beschikking gestelde termijn wordt overschreden, ten einde hen te dwingen:

- a) een verplichting na te komen die is opgelegd bij beschikking krachtens artikel 7, lid 4, of artikel 8, lid 2, tweede alinea;
- b) maatregelen toe te passen die zijn opgelegd bij beschikking krachtens artikel 8, lid 4.

3. Wanneer de in artikel 3, lid 1, onder b), bedoelde personen en de ondernemingen of ondernemersverenigingen de verplichting zijn nagekomen voor welke nakoming de dwangsom was opgelegd, dan kan de Commissie de definitieve dwangsom vaststellen op een bedrag dat ligt beneden het bedrag dat uit de oorspronkelijke beschikking zou voortvloeien.

Artikel 16

Rechtsmacht van het Hof van Justitie

Het Hof van Justitie heeft ter zake van beroep tegen beschikkingen van de Commissie waarbij een geldboete of dwangsom wordt vastgesteld, volledige rechtsmacht in de zin van artikel 172 van het Verdrag; het kan de opgelegde geldboetes of dwangsommen intrekken, verlagen of verhogen.

Artikel 17

Geheimhoudingsplicht

1. De krachtens de artikelen 11, 12, 13 en 18, ingewonnen inlichtingen mogen slechts worden gebruikt voor het doel waarvoor zij zijn gevraagd, voor controledoelinden of voor het horen van de betrokkenen of derden.

2. Onverminderd artikel 4, lid 3, en de artikelen 18 en 20 zijn de Commissie en de bevoegde autoriteiten der Lid-Staten, alsmede hun ambtenaren en overige personeelsleden verplicht de inlichtingen die zij bij de toepassing van deze verordening hebben ingewonnen en die naar hun aard onder de geheimhoudingsplicht vallen, niet openbaar te maken.

3. De leden 1 en 2 vormen geen beletsel voor de openbaarmaking van overzichten of studies die geen gegevens bevatten met betrekking tot individuele ondernemingen of ondernemersverenigingen.

Artikel 18

Het horen van de betrokkenen en van derden

1. Alvorens de in artikel 7, leden 2 en 4, artikel 8, lid 2, tweede alinea, en leden 3, 4 en 5, alsmede de artikelen 14 en 15 bedoelde beschikkingen vast te stellen, stelt de Commissie de betrokken personen, ondernemingen en ondernemersverenigingen in de gelegenheid om hun standpunt ten aan-

zien van de tegen hen aangevoerde bezwaren in alle fasen van de procedure tot aan de raadpleging van het Raadgevend Comité kenbaar te maken.

2. In afwijking van lid 1 kunnen de in artikel 7, leden 2 en 4, bedoelde beschikkingen tot het verlengen van schorsing en tot het verlenen van ontheffing voorlopig worden gegeven zonder de betrokken personen, ondernemingen en ondernemersverenigingen in de gelegenheid te stellen hun standpunt te voren kenbaar te maken, mits de Commissie hen daartoe zo snel mogelijk na haar beschikking te hebben gegeven in de gelegenheid stelt.

3. De Commissie baseert haar beschikkingen uitsluitend op bezwaren waarover de betrokkenen hun opmerkingen kenbaar hebben kunnen maken. De rechten ter zake van de verdediging van de betrokkenen worden bij het verloop van de procedure ten volle gewaarborgd. Het dossier is ten minste toegankelijk voor de rechtstreeks betrokken partijen, met inachtneming van het rechtmatig belang van de ondernemingen bij het bewaren van zakengeheimen.

4. Indien de Commissie of de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten zulks noodzakelijk achten, kunnen zij ook andere natuurlijke of rechtspersonen horen. Indien natuurlijke of rechtspersonen die aantonen daarbij voldoende belang te hebben, en met name leden van de bestuurs- of directie-organen van de betrokken ondernemingen of erkende vertegenwoordigers van de werknemers van deze ondernemingen verzoeken gehoord te worden, wordt aan hun verzoek voldaan.

Artikel 19

Contact met de autoriteiten van de Lid-Staten

1. De Commissie doet de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten binnen drie werkdagen een afschrift toekomen van de meldingen, alsmede, zo spoedig mogelijk, van de belangrijkste stukken die zij krachtens deze verordening ontvangt of verzendt.

2. De Commissie voert de in deze verordening genoemde procedures uit in nauw en voortdurend contact met de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten, die het recht hebben opmerkingen over deze procedures in te dienen. Met het oog op de toepassing van artikel 9 verzamelt zij de mededelingen van de in lid 2 van dat artikel bedoelde bevoegde autoriteiten van de Lid-Staten en stelt zij hen in de gelegenheid hun standpunt kenbaar te maken in alle stadia van de procedure tot het vaststellen van een beschikking krachtens lid 3 van dat artikel, waartoe zij hun toegang tot haar dossier verschaft.

3. Een Raadgevend Comité voor concentraties moet vóór het vaststellen van iedere beschikking uit hoofde van artikel 8, leden 2 tot en met 5, en uit hoofde van de artikelen 14 en 15 of vóór het uitvaardigen van bepalingen uit hoofde van artikel 23 worden geraadpleegd.

4. Het Raadgevend Comité is samengesteld uit vertegenwoordigers van de autoriteiten van de Lid-Staten. Elke Lid-Staat wijst één of twee vertegenwoordigers aan die in

geval van verhindering elk door een andere vertegenwoordiger kunnen worden vervangen. Ten minste één van deze vertegenwoordigers moet bevoegd zijn op het gebied van mededingingsregelingen en economische machtsposities.

5. De raadpleging vindt plaats in een gemeenschappelijke vergadering op uitnodiging van de Commissie, die het voorzitterschap ervan bekleedt. De uitnodiging gaat vergezeld van een samenvatting van de zaak met vermelding van de belangrijkste stukken alsmede een ontwerp-beschikking voor elk van de te behandelen gevallen. De vergadering wordt op zijn vroegst veertien dagen na verzending van de uitnodiging gehouden. De Commissie kan in uitzonderlijke gevallen deze termijn op passende wijze verkorten om ernstige schade bij één of meer bij een concentratie betrokken ondernemingen te voorkomen.

6. Het Raadgevend Comité brengt advies uit over de ontwerp-beschikking van de Commissie. Zo nodig wordt een stemming gehouden. Het Raadgevend Comité kan zijn advies ook uitbrengen wanneer leden van het Comité of hun vertegenwoordigers afwezig zijn. Dit advies moet op schrift worden gesteld en bij het voorstel voor een beschikking worden gevoegd. De Commissie houdt met het advies van het Comité zoveel mogelijk rekening. Zij deelt het Comité mee in hoeverre zij met het advies rekening heeft gehouden.

7. Het Raadgevend Comité kan aanbevelen het advies bekend te maken. De Commissie kan hiertoe overgaan. Bij de beslissing om het advies bekend te maken wordt naar behoren rekening gehouden met het rechtmatig belang van ondernemingen bij het bewaren van hun zakengeheimen alsmede met het belang van de betrokken ondernemingen bij bekendmaking van het advies.

Artikel 20

Bekendmaking van beschikkingen

1. De Commissie maakt de beschikkingen die zij op grond van artikel 8, leden 2 tot en met 5, geeft, in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* bekend.

2. De bekendmaking vermeldt de betrokken partijen en de essentiële gedeelten van de beschikking; hierbij wordt rekening gehouden met het rechtmatig belang van de ondernemingen bij het bewaren van hun zakengeheimen.

Artikel 21

Bevoegdheid

1. Onder voorbehoud van het toezicht door het Hof van Justitie is uitsluitend de Commissie bevoegd de in deze verordening bedoelde beschikkingen te geven.

2. De Lid-Staten passen hun nationale mededingingswetgeving niet toe op concentraties van communautaire dimensie.

De eerste alinea laat onverlet de bevoegdheid van de Lid-Staten om het onderzoek te verrichten dat nodig is voor de toepassing van artikel 9, lid 2, en om na verwijzing

overeenkomstig artikel 9, lid 3, eerste alinea, onder b), of lid 5, de maatregelen te nemen die strikt nodig zijn voor de toepassing van artikel 9, lid 8.

3. Onverminderd de leden 1 en 2 kunnen de Lid-Staten maatregelen nemen ter bescherming van andere gewettigde belangen dan die waarop deze verordening betrekking heeft, en die met de algemene beginselen en de overige bepalingen van het Gemeenschapsrecht verenigbaar zijn.

Als gewettigde belangen in de zin van lid 1 worden beschouwd de openbare veiligheid, de pluraliteit van de media en de toezichtsregels.

Alvorens bovengenoemde maatregelen kunnen worden genomen moet elk ander openbaar belang door de betrokken Lid-Staat aan de Commissie worden medegedeeld en door haar worden erkend nadat zij de verenigbaarheid ervan met de algemene beginselen en de overige bepalingen van het Gemeenschapsrecht heeft onderzocht. De Commissie stelt de betrokken Lid-Staat binnen een maand na deze mededeling van haar beschikking in kennis.

Artikel 22

Toepassing van deze verordening

1. Op concentraties als omschreven in artikel 3 is uitsluitend deze verordening van toepassing.

2. De Verordeningen nr. 17 ⁽¹⁾, (EEG) nr. 1017/68 ⁽²⁾, (EEG) nr. 4056/86 ⁽³⁾ en (EEG) nr. 3975/87 ⁽⁴⁾, zijn niet van toepassing op concentraties als omschreven in artikel 3.

3. Indien de Commissie, op verzoek van een Lid-Staat, constateert dat een concentratie als omschreven in artikel 3 doch zonder communautaire dimensie in de zin van artikel 1, een machtspositie doet ontstaan of versterkt waardoor een daadwerkelijke mededinging op het grondgebied van de betrokken Lid-Staat in belangrijke mate zou worden belemmerd, kan zij, voor zover die concentratie de handel tussen Lid-Staten beïnvloedt, de in artikel 8, lid 2, tweede alinea, en leden 3 en 4, bedoelde beschikkingen geven.

4. Artikel 2, lid 1, onder a) en b), en de artikelen 5, 6, 8 en 10 tot en met 20 zijn van toepassing. De in artikel 10, lid 1, gestelde termijn voor het inleiden van de procedure gaat in op de datum van ontvangst van het verzoek van de Lid-Staat. Dit verzoek moet worden gedaan uiterlijk binnen een termijn van een maand vanaf de datum waarop de concentratie bij de Lid-Staat is aangemeld of is verwezenlijkt. Deze termijn gaat in op het ogenblik dat de eerste van deze gebeurtenissen zich voordoet.

5. De Commissie treft uit hoofde van lid 3 slechts de maatregelen die strikt noodzakelijk zijn om een daadwerke-

⁽¹⁾ PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

⁽²⁾ PB nr. L 175 van 23. 7. 1968, blz. 1.

⁽³⁾ PB nr. L 378 van 31. 12. 1986, blz. 4.

⁽⁴⁾ PB nr. L 374 van 31. 12. 1987, blz. 1.

lijke mededinging te handhaven of te herstellen op het grondgebied van de Lid-Staat op wiens verzoek zij is opgetreden.

6. De leden 3, 4 en 5 blijven van toepassing totdat de in artikel 1, lid 2, genoemde drempels zijn bijgesteld.

Artikel 23

Uitvoeringsbepalingen

De Commissie is bevoegd uitvoeringsbepalingen vast te stellen met betrekking tot vorm, inhoud en overige bijzonderheden van aanmeldingen op grond van artikel 4, met betrekking tot de op grond van artikel 10 vastgestelde termijnen, alsmede met betrekking tot het horen van betrokkenen en derden overeenkomstig artikel 18.

Artikel 24

Betrekkingen met derde landen

1. De Lid-Staten stellen de Commissie in kennis van de algemene moeilijkheden die hun ondernemingen in een derde land ondervinden bij concentraties als bedoeld in artikel 3.

2. De Commissie stelt, voor de eerste maal niet later dan één jaar na de inwerkingtreding van deze verordening en vervolgens periodiek, een verslag op waarin de in de leden 3 en 4 bedoelde behandeling van ondernemingen van de Gemeenschap met betrekking tot concentraties in derde landen wordt onderzocht. De Commissie legt deze verslagen, in voorkomend geval vergezeld van aanbevelingen, voor aan de Raad.

3. Indien de Commissie vaststelt, hetzij op grond van de in lid 2 bedoelde verslagen, hetzij op basis van andere informatie, dat een derde land de ondernemingen van de Gemeenschap geen behandeling geeft die vergelijkbaar is met die welke de Gemeenschap toekent aan ondernemingen van dat derde land, kan zij aan de Raad voorstellen doen om een passend onderhandelingsmandaat te verkrijgen, ten einde voor de ondernemingen van de Gemeenschap vergelijkbare behandelingsmogelijkheden te verkrijgen.

4. De krachtens dit artikel getroffen maatregelen moeten in overeenstemming zijn met de verplichtingen van de Gemeenschap of van de Lid-Staten, onverminderd artikel 234 van het Verdrag, uit hoofde van bilaterale of multilaterale internationale overeenkomsten.

Artikel 25

Inwerkingtreding

1. Deze verordening treedt op 21 september 1990 in werking.

2. Deze verordening is niet van toepassing op concentraties ten aanzien waarvan de overeenkomst, de openbaarmaking of de verwerving in de zin van artikel 4, lid 1, tot stand is gekomen vóór de datum van inwerkingtreding van deze verordening en in ieder geval niet op concentraties ten aanzien waarvan vóór bovengenoemde datum een procedure is ingeleid door een ter zake van mededinging bevoegde autoriteit van een Lid-Staat.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke Lid-Staat.

Gedaan te Brussel, 21 december 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

E. CRESSON

II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

RAAD

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 11 december 1989

inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt

(89/662/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 43,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europese Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat de Gemeenschap de maatregelen moet vaststellen die ertoe bestemd zijn de interne markt geleidelijk tot stand te brengen in de loop van een periode die eindigt op 31 december 1992;

Overwegende dat voor een harmonieuze werking van de gemeenschappelijke marktordeningen voor dierlijke produkten en produkten van dierlijke oorsprong, de diergeneeskundige belemmeringen voor de ontwikkeling van het intracommunautaire handelsverkeer in de betrokken produkten moeten verdwijnen; dat het vrije verkeer van landbouwprodukten in dit opzicht een fundamenteel onderdeel is van de gemeenschappelijke marktordeningen en een rationele ontwikkeling van de landbouwproductie alsmede een optimale aanwending van de produktiefactoren mogelijk moet maken;

Overwegende dat de veterinaire controles ter bescherming van de gezondheid van mens en dier momenteel aan de grenzen worden verricht;

Overwegende dat het de bedoeling is de veterinaire controles uiteindelijk uitsluitend te laten plaatsvinden op de plaats van

verzending; dat daartoe de essentiële eisen op het gebied van de bescherming van de volksgezondheid en de diergezondheid moeten worden geharmoniseerd;

Overwegende dat in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt zolang deze doelstelling niet is verwezenlijkt de nadruk moet worden gelegd op de controles bij verzending en de organisatie van de controles die kunnen worden verricht op de plaats van bestemming; dat bij deze procedure wordt afgezien van de mogelijkheid om aan de binnengrenzen van de Gemeenschap veterinaire controles te verrichten;

Overwegende dat deze aanpak inhoudt dat meer vertrouwen wordt gesteld in de veterinaire controles die in het land van verzending worden verricht; dat het land van verzending erop moet toezien dat de veterinaire controles op adequate wijze worden verricht;

Overwegende dat in het land van bestemming de veterinaire controles op de plaats van bestemming steekproefsgewijs kunnen worden verricht; dat evenwel, wanneer er ernstige vermoedens van onregelmatigheden bestaan, de veterinaire controle mag worden verricht terwijl de goederen nog onderweg zijn;

Overwegende dat het aan de Lid-Staten staat om in een in te dienen plan nader aan te geven op welke wijze zij de controles denken te verrichten en dat deze plannen aan communautaire goedkeuring dienen te worden onderworpen;

Overwegende dat moet worden bepaald welk gevolg moet worden gegeven aan een veterinaire controle waarbij wordt geconstateerd dat de zending niet volgens de voorschriften geschiedt; dat in dit verband drie gevallen zijn te onderscheiden: in het eerste moet worden voorzien in de regularisatie van onjuiste of onvolledige documenten, in het tweede gaat het erom elk risico te voorkomen wanneer een besmettelijke dierziekte, een nieuwe ernstige en besmettelijke ziekte of een

⁽¹⁾ PB nr. C 225 van 31. 8. 1988, blz. 4.

⁽²⁾ PB nr. C 326 van 19. 12. 1988, blz. 28.

⁽³⁾ PB nr. L 56 van 6. 3. 1989, blz. 7.

andere aandoening die een gevaar kan opleveren voor de veestapel of de volksgezondheid wordt geconstateerd, en in het derde betreft het goederen, die om andere dan de hierboven genoemde redenen, niet aan de gestelde voorwaarden voldoen;

Overwegende dat moet worden voorzien in een procedure voor de regeling van mogelijke geschillen in verband met zendingen van een inrichting, een productiecentrum of een onderneming;

Overwegende dat moet worden voorzien in beschermende maatregelen; dat, met name voor de doeltreffendheid, de verantwoordelijkheid ter zake in de eerste plaats moet berusten bij het land van verzending; dat de Commissie snel moet kunnen optreden, waarbij zij zich met name ter plaatse moet kunnen begeven en adequate maatregelen moet kunnen nemen;

Overwegende dat de bepalingen van deze richtlijn slechts doeltreffend kunnen zijn wanneer zij van toepassing zijn op alle goederen waarvoor in het intracommunautaire handelsverkeer veterinaire voorschriften gelden;

Overwegende evenwel dat de Lid-Staten zich, voor wat bepaalde epidemische dierziekten betreft, nog in moeilijke situaties op gezondheidsgebied bevinden en dat in afwachting van een communautaire aanpak van de bestrijding van deze ziekten het punt van de controle van het intracommunautaire handelsverkeer in levende dieren voorlopig terzijde dient te worden gelaten en controle van documenten tijdens het vervoer mogelijk dient te worden gemaakt; dat, bij de huidige stand van zaken op het gebied van de harmonisatie, en in afwachting van communautaire voorschriften voor goederen waarvoor nog geen geharmoniseerde voorschriften gelden, de voorschriften van het land van bestemming van toepassing moeten zijn, voor zover zij met artikel 36 van het Verdrag in overeenstemming zijn;

Overwegende dat de in de bestaande richtlijnen vervatte bepalingen moeten worden aangepast aan die van deze richtlijn;

Overwegende dat deze regels voor 1993 opnieuw dienen te worden bezien;

Overwegende dat de maatregelen ter uitvoering van deze richtlijn dienen te worden vastgesteld door de Commissie; dat daartoe dient te worden voorzien in procedures waarbij in het kader van het Permanent Veterinair Comité een nauwe en doeltreffende samenwerking tussen de Commissie en de Lid-Staten tot stand wordt gebracht,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De Lid-Staten zien erop toe dat de veterinaire controles op produkten van dierlijke oorsprong die vallen onder de in bijlage A vermelde richtlijnen of onder artikel 14 en die zijn bestemd om in de handel te worden gebracht, onverminderd het bepaalde in artikel 6, niet meer aan de grenzen, maar overeenkomstig deze richtlijn worden uitgevoerd.

Artikel 2

In de zin van deze richtlijn wordt verstaan onder:

1. veterinaire controle: materiële controles en/of administratieve formaliteiten met betrekking tot de in artikel 1 bedoelde produkten die rechtstreeks of zijdelings strekken tot bescherming van de gezondheid van mens of dier;
2. handelsverkeer: handelsverkeer tussen Lid-Staten in goederen in de zin van artikel 9, lid 2, van het Verdrag;
3. inrichting: onderneming waar de in artikel 1 bedoelde produkten worden geproduceerd, opgeslagen of bewerkt;
4. bevoegde autoriteit: de voor het verrichten van veterinaire controles bevoegde centrale autoriteit van een Lid-Staat of elke autoriteit aan wie zij deze bevoegdheid heeft overgedragen;
5. officiële dierenarts: de door de bevoegde centrale autoriteit van de Lid-Staat aangewezen dierenarts.

HOOFDSTUK I

Controle bij de oorsprong

Artikel 3

1. De Lid-Staten zien erop toe dat alleen voor de handel bestemd zijn de in artikel 1 bedoelde produkten die overeenkomstig de communautaire voorschriften voor de desbetreffende bestemming zijn verkregen, gecontroleerd, gemerkt en geëtiketteerd en die tot de erin vermelde eindbestemming vergezeld gaan van het gezondheidscertificaat, het keuringscertificaat of van andere documenten, zoals voorgeschreven bij de communautaire veterinaire regelgeving.

De inrichtingen van oorsprong zien er door middel van voortdurende eigen controle op toe dat deze produkten voldoen aan de eisen van de eerste alinea.

Onverminderd de controlerende taken waarmee de officiële dierenarts door de communautaire voorschriften wordt belast, verricht de bevoegde autoriteit een regelmatige controle van de inrichtingen om zich ervan te vergewissen dat de voor het handelsverkeer bestemde produkten voldoen aan de communautaire eisen of — in de in lid 3 van dit artikel en in artikel 14 bedoelde gevallen — aan de eisen van de Lid-Staat van bestemming.

Wanneer er gegronde verdenking bestaat dat niet aan de voorschriften wordt voldaan, verricht de bevoegde autoriteit de nodige controles en treft, indien de verdenking wordt bevestigd, passende maatregelen, zo nodig schorsing van de erkenning.

2. In geval van vervoer naar meer dan één bestemming, moeten er van de produkten evenveel partijen worden gemaakt als er bestemmingen zijn. Elke partij moet vergezeld gaan van genoemd certificaat of document.

Wanneer de in artikel 1 bedoelde produkten bestemd zijn om naar een derde land te worden uitgevoerd, blijft het vervoer onder douanetoezicht tot op de plaats waar het grondgebied van de Gemeenschap wordt verlaten.

3. Wanneer Lid-Staten produkten uit bepaalde derde landen op facultatieve basis invoeren, stellen zij de Commissie en de andere Lid-Staten daarvan in kennis.

Wanneer de produkten op het grondgebied van de Gemeenschap worden binnengebracht door een andere Lid-Staat dan die welke hierboven worden bedoeld, controleert die Lid-Staat de documenten betreffende de oorsprong en de bestemming van die produkten, overeenkomstig artikel 6, lid 1.

De Lid-Staten van bestemming verbieden dat de betrokken produkten vanaf hun grondgebied opnieuw worden verzonden, behalve naar een andere Lid-Staat die van dezelfde mogelijkheid gebruik maakt.

Artikel 4

1. De Lid-Staten van verzending treffen de nodige maatregelen opdat de veterinaire voorschriften in alle stadia van produktie, opslag, verhandeling en vervoer van de in artikel 1 bedoelde produkten door de ondernemers worden nageleefd.

Zij zien er in het bijzonder op toe dat:

- de produkten die overeenkomstig de in bijlage A bedoelde richtlijnen zijn verkregen, vanuit diergeneeskundig oogpunt op dezelfde wijze worden gecontroleerd, ongeacht of zij voor het intracommunautaire verkeer dan wel voor de nationale markt bestemd zijn,
- de onder bijlage B vallende produkten niet naar het grondgebied van een andere Lid-Staat worden verzonden indien zij om in artikel 36 van het Verdrag aangegeven redenen op hun eigen grondgebied niet in de handel mogen worden gebracht.

2. De Lid-Staten van verzending treffen passende wettelijke, bestuursrechtelijke of strafrechtelijke maatregelen om aan overtreding van de veterinaire wetgeving door natuurlijke personen of rechtspersonen sancties te verbinden indien blijkt dat de communautaire voorschriften niet in acht zijn genomen, in het bijzonder wanneer wordt geconstateerd dat de opgestelde certificaten of documenten niet overeenstemmen met de feitelijke staat van de produkten of dat het keurmerk is aangebracht op produkten die niet aan die voorschriften voldoen.

HOOFDSTUK II

Controles ter bestemming

Artikel 5

1. De Lid-Staten van bestemming passen de volgende controlemaatregelen toe:

- a) de bevoegde autoriteit kan op de plaats van bestemming van de goederen via steekproefsgewijze en niet-discriminerende veterinaire controles nagaan of aan artikel 3 is voldaan; zij kan bij die gelegenheid monsters nemen.

Beschikt de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat van doorvoer of van de Lid-Staat van bestemming over gegevens die een overtreding doen vermoeden, dan kunnen er bovendien nog controles worden verricht tijdens het vervoer van de goederen op haar grondgebied met inbegrip van de controle van de overeenstemming van de vervoermiddelen;

- b) indien de in artikel 1 bedoelde produkten van oorsprong zijn uit een andere Lid-Staat en bestemd zijn voor

- een inrichting die onder verantwoordelijkheid staat van een officiële dierenarts, moet deze zich ervan vergewissen dat die produkten alleen in die inrichting worden toegelaten indien ze, voor wat het merken en de begeleidende documenten betreft, voldoen aan de eisen van artikel 3, lid 1, of in het geval van de in bijlage B bedoelde produkten, voorzien zijn van het in het land van bestemming voorgeschreven document,
- een erkende tussenpersoon die de partijen verdeelt, dan wel een filiaalbedrijf of een inrichting die niet onder permanente controle valt, dienen deze, alvorens de partijen te verdelen of te verhandelen, na te gaan of de merken, het certificaat of de documenten, bedoeld in het eerste streepje, aanwezig zijn en de bevoegde autoriteit in kennis te stellen van nalatigheden of onregelmatigheden,
- andere afnemers, met name in geval van gedeeltelijke lossing tijdens het vervoer, moet de partij overeenkomstig artikel 3, lid 1, vergezeld gaan van het origineel van het in het eerste streepje bedoelde certificaat.

De door de in het tweede en derde streepje bedoelde afnemers te verstrekken garanties worden vastgesteld in het kader van een overeenkomst die bij de in lid 3 bedoelde voorafgaande registratie met de bevoegde autoriteit moet worden ondertekend. Deze laatste gaat door middel van steekproefsgewijze controles na of deze garanties in acht worden genomen.

2. Onverminderd artikel 4, kan indien de communautaire normen die bij de communautaire regelgeving zijn voorgeschreven, niet zijn vastgesteld en in het geval bedoeld in artikel 14, de Lid-Staat van bestemming met inachtneming van de algemene bepalingen van het Verdrag verlangen dat de inrichting van oorsprong aan de bij de nationale regelgeving van die Lid-Staat vastgestelde normen voldoet. De Lid-Staat van oorsprong vergewist zich ervan dat de desbetreffende produkten aan deze eisen voldoen.

3. Ondernemers die zich produkten laten toezenden uit een andere Lid-Staat of een partij van dergelijke produkten volledig verdelen:

- a) zijn op verzoek van de bevoegde autoriteit onderworpen aan voorafgaande registratie;
- b) houden een register bij waarin deze leveringen worden ingeschreven;
- c) dienen op verzoek van de bevoegde autoriteit de aankomst van produkten afkomstig uit een andere Lid-Staat aan te melden, voor zover zulks noodzakelijk is voor het verrichten van de in lid 1 bedoelde controles;
- d) bewaren de gezondheidscertificaten of de documenten bedoeld in artikel 3 gedurende een door de bevoegde autoriteit vast te stellen periode van minimaal zes maanden zodat deze op verzoek aan de bevoegde autoriteit kunnen worden getoond.

4. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden vastgesteld volgens de procedure van artikel 18.

5. Aan de hand van een verslag van de Commissie, vergezeld van eventuele wijzigingsvoorstellen, beziet de Raad dit artikel opnieuw binnen een termijn van drie jaar na de tenuitvoerlegging van deze richtlijn.

Artikel 6

1. De Lid-Staten zien erop toe dat bij de controles op plaatsen waar produkten uit derde landen op het grondgebied van de Gemeenschap kunnen worden binnengebracht, zoals havens, luchthavens en grensovergangen met derde landen, de volgende maatregelen worden getroffen:

- a) controle van de documenten betreffende de oorsprong van de produkten;
- b) produkten die uit derde landen worden ingevoerd, worden onder douanetoezicht naar de inspectieposten gebracht waar de veterinaire controles worden verricht.

De in bijlage A bedoelde produkten kunnen pas worden ingeklaard wanneer bij deze controles is gebleken dat zij in overeenstemming zijn met de communautaire voorschriften.

De in bijlage B bedoelde produkten of de overeenkomstig artikel 3, lid 3, op facultatieve basis ingevoerde produkten die nadat zij in de Gemeenschap zijn binnengebracht, naar het grondgebied van een andere Lid-Staat moeten worden vervoerd, moeten:

- ofwel aan veterinaire controles worden onderworpen om zich ervan te kunnen vergewissen dat zij in overeenstemming zijn met de voorschriften van de Lid-Staat van bestemming,
- ofwel na gewone visuele inspectie van de overeenstemming tussen de documenten en de produkten, onder douanetoezicht naar de plaats van bestemming worden gebracht waar de veterinaire controles dienen te worden verricht;

- c) produkten van communautaire oorsprong worden aan de in artikel 5 voorgeschreven controleregels onderworpen.

2. In afwijking van lid 1 worden evenwel vanaf 1 januari 1993 op alle produkten die rechtstreeks via geregelde lijndiensten tussen twee plaatsen op het geografische grondgebied van de Gemeenschap worden vervoerd, de in artikel 5 bedoelde controlevoorschriften toegepast.

Artikel 7

1. Indien de bevoegde autoriteiten van een Lid-Staat bij een controle op de plaats van bestemming of tijdens het vervoer constateren dat:

- a) er verwekkers van in Richtlijn 82/894/EEG ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Beschikking 89/162/EEG van de Commissie ⁽²⁾, bedoelde ziekten, zoönoses, ziekten of andere aandoeningen die een ernstig gevaar voor mens of dier kunnen opleveren aanwezig zijn, of dat de produkten afkomstig zijn uit een met een epidemische dierziekte besmet gebied, gelasten zij dat de partij wordt vernietigd of voor andere, bij de communautaire wetgeving voorgeschreven doeleinden wordt gebruikt, behalve voor wat betreft de veterinairerechtelijke aspecten als het gaat om produkten die onderworpen zijn aan een van de in artikel 4 van Richtlijn 80/215/EEG ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/660/EEG ⁽⁴⁾, bedoelde behandelingen.

De aan de destructie van de partij verbonden kosten komen voor rekening van de verzender of diens gemachtigde.

De bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van bestemming stellen de bevoegde autoriteiten van de andere Lid-Staten en de Commissie onmiddellijk per telex in kennis van de geconstateerde feiten, de genomen beslissingen en de redenen daarvoor.

De in artikel 9 bedoelde vrijwaringsmaatregelen kunnen worden toegepast.

Voorts kan de Commissie, op verzoek van een Lid-Staat en volgens de procedure van artikel 17, ten einde het hoofd te bieden aan situaties waarin de communautaire regelgeving niet voorziet, alle maatregelen vaststellen die noodzakelijk zijn om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de Lid-Staten;

- b) de goederen niet voldoen aan de voorschriften van de communautaire richtlijnen of, bij ontstentenis van besluiten over de communautaire normen waarin de richtlijnen voorzien, aan de nationale normen, kunnen zij — indien zulks op grond van de hygiënische of veterinairerechtelijke voorschriften mogelijk is — de verzender of diens gemachtigde de keuze laten tussen
 - de destructie van de goederen, of
 - het gebruik van de goederen voor andere doeleinden, met inbegrip van terugzending, met toestemming van de bevoegde autoriteit van de inrichting van oorsprong.

⁽¹⁾ PB nr. L 378 van 31. 12. 1982, blz. 58.

⁽²⁾ PB nr. L 61 van 4. 3. 1989, blz. 48.

⁽³⁾ PB nr. L 47 van 21. 2. 1980, blz. 4.

⁽⁴⁾ PB nr. L 382 van 31. 12. 1988, blz. 35.

Indien echter blijkt dat het certificaat of het vervoersdocument gebreken vertoont, kan worden toegestaan dat de verzender deze binnen een bepaalde termijn verhelpt, voordat van laatstgenoemde mogelijkheid gebruik wordt gemaakt.

2. De Commissie stelt de lijst van de in lid 1 bedoelde ziekteverwekkers of ziekten, alsook de uitvoeringsbepalingen van dit artikel, vast volgens de procedure van artikel 18.

Artikel 8

1. In de in artikel 7 bedoelde gevallen treedt de bevoegde autoriteit van een Lid-Staat van bestemming onverwijld in contact met de bevoegde autoriteiten van de Lid-Staat van verzending. Deze nemen alle nodige maatregelen en delen aan de bevoegde autoriteit van de eerste Lid-Staat de aard van de verrichte controles, de genomen beslissingen en de redenen daarvan mede.

Indien deze vreest dat die maatregelen ontoereikend zijn, zoekt zij met de bevoegde autoriteit van de betrokken Lid-Staat naar wegen en middelen om de situatie te verhelpen, in voorkomend geval door een bezoek ter plaatse.

Wanneer op grond van de in artikel 7 bedoelde controles een herhaalde nalatigheid wordt geconstateerd, stelt de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat van bestemming de Commissie en de veterinaire diensten van de andere Lid-Staten daarvan in kennis.

De Commissie kan op verzoek van de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat van bestemming of op eigen initiatief, gezien de aard van de geconstateerde overtreding:

- een inspectie ter plaatse gelasten,
- een officiële dierenarts, wiens naam moet voorkomen op een door de Commissie op voorstel van de Lid-Staten op te stellen lijst en die door de betrokken partijen wordt aanvaard, belasten met de controle van de feiten in de betrokken inrichting,
- de bevoegde autoriteit verzoeken om intensievere monitoring op de produktie van de betrokken inrichting.

De Commissie deelt de Lid-Staten haar conclusies mede.

Wanneer deze maatregelen worden genomen ingevolge herhaalde nalatigheden van een inrichting, verhaalt de Commissie de uit de toepassing van de streepjes van de vierde alinea voortvloeiende kosten op de betrokken inrichting.

In afwachting van de conclusies van de Commissie moet de Lid-Staat van verzending, op verzoek van de Lid-Staat van bestemming, de controle op de uit de betrokken inrichting afkomstige produkten verscherpen en als het gaat om ernstige redenen uit het oogpunt van de gezondheid van mens en dier, de erkenning schorsen.

De Lid-Staat van bestemming kan zijnerzijds de controle op de uit diezelfde inrichting afkomstige produkten verscherpen.

Op verzoek van één van de twee betrokken Lid-Staten moet de Commissie — indien de nalatigheden in het advies van de deskundige worden bevestigd — volgens de procedure van artikel 17 passende maatregelen treffen waarbij in het uiterste geval de Lid-Staten zelfs kunnen worden gemachtigd om het binnenbrengen op hun grondgebied van de uit deze inrichting afkomstige produkten voorlopig te verbieden. Die maatregelen moeten zo spoedig mogelijk volgens de procedure van artikel 17 worden bevestigd of opnieuw worden bezien.

De algemene uitvoeringsbepalingen van dit artikel worden volgens de procedure van artikel 18 vastgesteld.

2. Deze richtlijn laat de beroepsmogelijkheden uit hoofde van de in de Lid-Staten geldende wetgeving tegen de beslissingen van de bevoegde autoriteiten onverlet.

De door de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat van bestemming genomen beslissingen moeten met opgave van redenen aan de verzender of diens gemachtigde alsmede aan de bevoegde autoriteit van de Lid-Staat van verzending worden meegedeeld.

Deze met redenen omklede beslissingen moeten op verzoek van de verzender of diens gemachtigde schriftelijk aan de betrokkene worden meegedeeld met vermelding van de beroepsmogelijkheden die de in de Lid-Staat van bestemming geldende wetgeving biedt, en van de vorm waarin en de termijn waarbinnen de betreffende procedures moeten worden ingeleid.

Indien zich evenwel een geschil voordoet en — onverminderd deze beroepsmogelijkheden — indien beide betrokken partijen hiermee akkoord gaan, kunnen zij het geschil binnen een termijn van maximaal een maand ter beoordeling voorleggen aan een deskundige die voorkomt op een deskundigenlijst van de Gemeenschap die door de Commissie zal worden opgesteld; de kosten van deze beoordeling komen voor rekening van de Gemeenschap.

De deskundige dient zijn advies binnen een termijn van maximaal 72 uur uit te brengen. De partijen leggen zich bij het advies van de deskundige neer, met inachtneming van de communautaire veterinaire wetgeving.

3. De kosten voor het terugsturen van de zending, de opslag van de goederen, het gebruik daarvan voor andere doeleinden of de destructie van de goederen komen voor rekening van de afnemer.

HOOFDSTUK III

Gemeenschappelijke bepalingen

Artikel 9

1. Elke Lid-Staat stelt de andere Lid-Staten en de Commissie onmiddellijk in kennis, behalve van het uitbreken op

zijn grondgebied van de in Richtlijn 82/894/EEG bedoelde ziektes, van het uitbreken van zoönoses, ziektes of andere aandoeningen die voor de veestapel of voor de volksgezondheid een ernstig gevaar kunnen opleveren.

De Lid-Staat van oorsprong legt onmiddellijk de door de communautaire voorschriften voorgeschreven bestrijdings- of preventiemaatregelen ten uitvoer, met name de afbakening van de daarin bedoelde beschermingszones, of stelt elke andere maatregel vast die hij passend acht.

De Lid-Staat van bestemming of van doorvoer die tijdens een controle bedoeld in artikel 5 een van de in de eerste alinea bedoelde ziektes of aandoeningen heeft geconstateerd, kan zo nodig de in de communautaire voorschriften bedoelde preventieve maatregelen nemen.

In afwachting van de overeenkomstig lid 4 te nemen maatregelen, kan de Lid-Staat van bestemming om ernstige redenen uit het oogpunt van de bescherming van de gezondheid van mens en dier, conservatoire maatregelen nemen ten aanzien van de betrokken inrichtingen dan wel, in geval van een epidemische dierziekte, ten aanzien van de in de communautaire voorschriften bedoelde beschermingszone.

De door de Lid-Staten genomen maatregelen worden onverwijld aan de Commissie en aan de andere Lid-Staten meegedeeld.

2. Eén of meer Commissievertegenwoordigers kunnen zich op verzoek van de in lid 1, eerste alinea, bedoelde Lid-Staat of op initiatief van de Commissie onmiddellijk ter plaatse begeven om, in samenwerking met de bevoegde autoriteiten, de genomen maatregelen te bestuderen. Zij brengen dan een advies over deze maatregelen uit.

3. Indien de Commissie niet van de genomen maatregelen op de hoogte is gebracht of indien zij de genomen maatregelen ontoereikend acht, kan zij in samenwerking met de betrokken Lid-Staat, in afwachting van de vergadering van het Permanent Veterinair Comité, conservatoire maatregelen nemen ten aanzien van de produkten die uit het door de epidemische dierziekte getroffen gebied of van een bepaalde inrichting afkomstig zijn. Deze maatregelen worden onverwijld aan het Permanent Veterinair Comité voorgelegd om volgens de procedure van artikel 17 te worden bevestigd, gewijzigd of tenietgedaan.

4. In alle gevallen ziet de Commissie erop toe dat de situatie zo spoedig mogelijk in het Permanent Veterinair Comité wordt besproken. Zij stelt volgens de procedure van artikel 17 de nodige maatregelen vast voor de in artikel 1 bedoelde produkten en, als dat gezien de omstandigheden nodig is, voor de produkten van oorsprong of de daarvan afgeleide produkten. De Commissie volgt het verdere verloop van de situatie en wijzigt op grond daarvan volgens dezelfde procedure de genomen beslissingen of trekt deze in.

5. De uitvoeringsbepalingen van dit artikel en met name de lijst van zoönoses of andere aandoeningen die een ernstig gevaar voor de gezondheid van de mens kunnen opleveren, worden volgens de procedure van artikel 18 vastgesteld.

Artikel 10

Iedere Lid-Staat en de Commissie wijzen de voor de veterinaire controles bevoegde dienst of diensten aan voor de uitvoering van de veterinaire controles en de samenwerking met de controlediensten van de andere Lid-Staten.

Artikel 11

De Lid-Staten dragen er tevens zorg voor dat het personeel van hun veterinaire diensten, in voorkomend geval in samenwerking met het personeel van andere ter zake bevoegde diensten, in staat wordt gesteld om met name:

- de ruimten, de kantoren, de laboratoria, de installaties, de vervoermiddelen, de uitrusting en het materiaal, de schoonmaakmiddelen en onderhoudsprodukten, de bij productie en behandeling van de produkten gebruikte procédés, het merken en de etikettering en de aanbiedingsvorm van de produkten te inspecteren;
- te controleren of het personeel de voorschriften van de in bijlage A genoemde teksten naleeft;
- monsters te nemen van de produkten die worden gehouden voor opslag of voor verkoop, in de handel worden gebracht of worden vervoerd;
- de al dan niet computerverwerkte documentatie die nuttig is voor de controles in het kader van de krachtens artikel 3, lid 1, genomen maatregelen, aan een onderzoek te onderwerpen.

De gecontroleerde inrichtingen moeten de voor de uitvoering van hun taak vereiste medewerking verlenen.

Artikel 12

1. Artikel 8, lid 3, en de artikelen 10 en 11 van Richtlijn 64/433/EEG ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/657/EEG ⁽²⁾, worden geschrapt.

2. Artikel 5, leden 3 en 4, en de artikelen 9, 10 en 11 van Richtlijn 71/118/EEG ⁽³⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/657/EEG, worden geschrapt.

3. In Richtlijn 72/461/EEG ⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/489/EEG ⁽⁵⁾,

- i) worden artikel 5, leden 2, 3, 4 en 5, en de artikelen 6 en 8 geschrapt;
- ii) worden in artikel 8 bis, de verwijzingen naar artikel 8 vervangen door de verwijzing naar artikel 9 van Richtlijn 89/662/EEG.

⁽¹⁾ PB nr. 121 van 29. 7. 1964, blz. 2012/64.

⁽²⁾ PB nr. L 382 van 31. 12. 1988, blz. 3.

⁽³⁾ PB nr. L 55 van 8. 3. 1971, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB nr. L 302 van 31. 12. 1972, blz. 24.

⁽⁵⁾ PB nr. L 280 van 3. 10. 1987, blz. 28.

4. Artikel 7, lid 3, en de artikelen 12 en 16 van Richtlijn 77/99/EEG ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/227/EEG ⁽²⁾, worden geschrapt.

5. In Richtlijn 80/215/EEG

- i) worden artikel 5, leden 2, 3, 4 en 5, en de artikelen 6 en 7 geschrapt;
- ii) worden in artikel 7 bis de verwijzingen naar artikel 7 vervangen door de verwijzing naar artikel 9 van Richtlijn 89/662/EEG.

6. Artikel 5, leden 3 en 4, en de artikelen 7, 8 en 12 van Richtlijn 85/397/EEG ⁽³⁾, gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 3768/85 ⁽⁴⁾, worden geschrapt.

7. De leden 1 en 3 van artikel 10 van Richtlijn 88/657/EEG worden geschrapt.

8. De artikelen 8 en 9 van Richtlijn 89/437/EEG ⁽⁵⁾ worden geschrapt.

9. In bijlage B van Richtlijn 72/462/EEG ⁽⁶⁾ worden op het certificaat toegevoegd: „Naam en adres van de eerste geadresseerde”.

Artikel 13

1. Aan de Richtlijnen 64/433/EEG en 71/118/EEG wordt het volgende artikel toegevoegd:

„Artikel 19

De voorschriften van Richtlijn 89/662/EEG (*) inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt zijn met name van toepassing voor wat betreft de controles bij de oorsprong, de organisatie en de follow-up van de door de Lid-Staten van bestemming te verrichten controles en de tenuitvoerlegging van de vrijwaringsmaatregelen.

(*) PB nr. L 395 van 30. 12. 1989, blz. 13.”.

2. Aan de Richtlijnen 72/461/EEG en 80/215/EEG wordt het volgende artikel toegevoegd:

„Artikel 15

De voorschriften van Richtlijn 89/662/EEG (*) inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt zijn met name van toepassing voor wat betreft de controles bij de oorsprong, de organisatie en

de follow-up van de door de Lid-Staten van bestemming te verrichten controles en de tenuitvoerlegging van de vrijwaringsmaatregelen.

(*) PB nr. L 395 van 30. 12. 1989, blz. 13.”.

3. Aan Richtlijn 77/99/EEG wordt het volgende artikel toegevoegd:

„Artikel 24

De voorschriften van Richtlijn 89/662/EEG (*) inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt zijn met name van toepassing voor wat betreft de controles bij de oorsprong, de organisatie en de follow-up van de door de Lid-Staten van bestemming te verrichten controles en de tenuitvoerlegging van de vrijwaringsmaatregelen.

(*) PB nr. L 395 van 30. 12. 1989, blz. 13.”.

4. Aan de Richtlijnen 85/397/EEG en 88/657/EEG wordt het volgende artikel toegevoegd:

„Artikel 18

De voorschriften van Richtlijn 89/662/EEG (*) inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt zijn met name van toepassing voor wat betreft de controles bij de oorsprong, de organisatie en de follow-up van de door de Lid-Staten van bestemming te verrichten controles en de tenuitvoerlegging van de vrijwaringsmaatregelen.

(*) PB nr. L 395 van 30. 12. 1989, blz. 13.”.

5. Aan Richtlijn 89/437/EEG wordt het volgende artikel toegevoegd:

„Artikel 17

De voorschriften van Richtlijn 89/662/EEG (*) inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in het vooruitzicht van de totstandbrenging van de interne markt zijn met name van toepassing voor wat betreft de controles bij de oorsprong, de organisatie en de follow-up van de door de Lid-Staten van bestemming te verrichten controles en de tenuitvoerlegging van de vrijwaringsmaatregelen.

(*) PB nr. L 395 van 30. 12. 1989, blz. 13.”.

Artikel 14

Tot en met 31 december 1992 valt het handelsverkeer in de in bijlage B bedoelde produkten, in afwachting van een communautaire regelgeving, onder de controleregels van de onderhavige richtlijn, in het bijzonder onder die van artikel 5, lid 2.

⁽¹⁾ PB nr. L 26 van 31. 1. 1977, blz. 85.

⁽²⁾ PB nr. L 93 van 6. 4. 1989, blz. 25.

⁽³⁾ PB nr. L 226 van 24. 8. 1985, blz. 13.

⁽⁴⁾ PB nr. L 362 van 31. 12. 1985, blz. 8.

⁽⁵⁾ PB nr. L 212 van 22. 7. 1989, blz. 87.

⁽⁶⁾ PB nr. L 302 van 31. 12. 1972, blz. 28.

De Lid-Staten delen vóór de in artikel 19 vermelde datum mee welke voorwaarden en voorschriften thans van toepassing zijn op het handelsverkeer in de in de eerste alinea bedoelde produkten.

De Raad stelt op voorstel van de Commissie vóór 31 december 1991 de definitieve regeling vast die geldt voor het handelsverkeer in de in bijlage B bedoelde produkten.

Artikel 15

In artikel 9 van Richtlijn 64/432/EEG ⁽¹⁾ wordt het volgende punt ingevoegd:

- „2 bis. Eén of meer Commissievertegenwoordigers kunnen zich — op verzoek van een Lid-Staat of op initiatief van de Commissie — onmiddellijk ter plaatse begeven om, in overleg met de bevoegde autoriteiten, de genomen maatregelen te bestuderen. Zij brengen dan een advies over deze maatregelen uit.”.

Artikel 16

1. De Lid-Staten leggen de Commissie uiterlijk drie maanden vóór de in artikel 19, lid 1, genoemde datum een plan voor met de nationale maatregelen die zij denken te treffen om de doelstellingen van deze richtlijn te verwezenlijken, in het bijzonder de frequentie van de controles.

2. De Commissie onderzoekt de overeenkomstig lid 1 door de Lid-Staten medegedeelde plannen.

3. Elk jaar en voor de eerste maal in 1991 richt de Commissie een aanbeveling tot de Lid-Staten inzake een programma voor de controles in het volgende jaar, waarover het Permanent Veterinair Comité van tevoren advies heeft uitgebracht. Deze aanbeveling kan later worden aangepast.

Artikel 17

1. In de gevallen waarin wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, leidt de voorzitter van het bij Besluit 68/361/EEG ⁽²⁾ ingestelde Permanent Veterinair Comité, hierna het „Comité” genoemd, deze procedure, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van een Lid-Staat, onverwijld in bij het Comité.

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp van de te nemen maatregelen voor. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter naar gelang van de urgentie van de betrokken aangelegenheid kan vaststellen. Het advies wordt uitgebracht met de meerderheid van stemmen die voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen, in artikel 148, lid 2, van het

Verdrag is voorgeschreven. Bij stemming in het Comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten overeenkomstig genoemd artikel gewogen. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

3. De Commissie stelt de voorgenomen maatregelen vast indien deze met het advies van het Comité in overeenstemming zijn.

4. Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het Comité of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie onverwijld bij de Raad een voorstel betreffende de te nemen maatregelen in.

De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Indien na verloop van een termijn van vijftien dagen, te rekenen vanaf de dag waarop het voorstel bij de Raad is ingediend, door deze geen besluit is genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld, behalve indien de Raad zich met gewone meerderheid tegen deze maatregelen heeft uitgesproken.

Artikel 18

1. In de gevallen waarin wordt verwezen naar de in dit artikel omschreven procedure, leidt de voorzitter van het bij Besluit 68/361/EEG ingestelde Permanent Veterinair Comité, hierna het „Comité” genoemd, deze procedure, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van een Lid-Staat, onverwijld in bij het Comité.

2. De vertegenwoordiger van de Commissie legt het Comité een ontwerp van de te nemen maatregelen voor. Het Comité brengt advies uit over dit ontwerp binnen een termijn die de voorzitter naar gelang van de urgentie van de betrokken aangelegenheid kan vaststellen. Het advies wordt uitgebracht met de meerderheid van stemmen die voor de aanneming van de besluiten die de Raad op voorstel van de Commissie dient te nemen, in artikel 148, lid 2, van het Verdrag is voorgeschreven. Bij stemming in het Comité worden de stemmen van de vertegenwoordigers van de Lid-Staten overeenkomstig genoemd artikel gewogen. De voorzitter neemt niet aan de stemming deel.

3. De Commissie stelt de voorgenomen maatregelen vast indien deze met het advies van het Comité in overeenstemming zijn.

4. Wanneer de beoogde maatregelen niet in overeenstemming zijn met het advies van het Comité of indien geen advies is uitgebracht, dient de Commissie bij de Raad onverwijld een voorstel betreffende de te nemen maatregelen in.

De Raad besluit met gekwalificeerde meerderheid van stemmen.

Indien na verloop van een termijn van drie maanden, te rekenen vanaf de dag waarop het voorstel bij de Raad is ingediend, door deze geen besluit is genomen, worden de voorgestelde maatregelen door de Commissie vastgesteld en onmiddellijk toegepast, behalve indien de Raad zich met gewone meerderheid tegen deze maatregelen heeft uitgesproken.

⁽¹⁾ PB nr. 121 van 29. 7. 1964, blz. 1977/64.

⁽²⁾ PB nr. L 255 van 18. 10. 1968, blz. 23.

HOOFDSTUK IV

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 19

1. Vóór 31 december 1990 beslist de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen over het voorstel van de Commissie inzake veterinaire controles in het intracommunautaire handelsverkeer in levende dieren.

Vóór de in de eerste alinea genoemde datum neemt de Raad met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie een besluit over de regels en algemene beginselen voor de controle in derde landen en op de invoer van onder deze richtlijn vallende produkten uit die landen. De controleposten aan de buitengrenzen en de eisen waaraan deze posten moeten voldoen, zullen eveneens vóór die datum worden vastgesteld.

2. De Raad beziet de bepalingen van deze richtlijn vóór 31 december 1992 opnieuw aan de hand van een verslag van de Commissie over de opgedane ervaringen dat, eventueel, vergezeld gaat van voorstellen waarover hij zich met gekwalificeerde meerderheid van stemmen uitsprekt.

Artikel 20

Tot en met 31 december 1992 en ten einde een geleidelijke invoering van de bij de onderhavige richtlijn ingestelde controleregeling mogelijk te maken, kunnen de Lid-Staten in afwijking van artikel 5, lid 1:

- een controle van documenten tijdens het vervoer van vlees en daarvan afgeleide produkten handhaven, ten einde zich te vergewissen van de naleving van de specifieke vereisten waarin de communautaire regelgeving voorziet op het gebied van mond- en klauwzeer en varkenspest,

- controle van documenten verrichten tijdens het vervoer van uit derde landen ingevoerde produkten die voor hen zijn bestemd.

Artikel 21

De Raad stelt met gekwalificeerde meerderheid van stemmen op voorstel van de Commissie vóór 1 oktober 1992 de regeling vast die na het verstrijken van de geldigheidsdatum van de in artikel 20 bedoelde overgangsbepalingen van toepassing is.

Artikel 22

De Lid-Staten doen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden om aan deze richtlijn te voldoen op een datum die dient te worden vastgesteld bij het besluit dat vóór 31 december 1990 dient te worden genomen overeenkomstig artikel 19, lid 1, tweede alinea, maar uiterlijk op 31 december 1991.

De Helleense Republiek beschikt evenwel over een extra termijn van een jaar om aan deze richtlijn te voldoen.

Artikel 23

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 11 december 1989.

Voor de Raad
De Voorzitter
H. NALLET

BIJLAGE A

Veterinaire wetgeving

- Richtlijn 64/433/EEG van de Raad van 26 juni 1964 inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vers vlees (PB nr. 121 van 29. 7. 1964, blz. 2012/64), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/657/EEG (PB nr. L 382 van 31. 12. 1988, blz. 3);
- Richtlijn 71/118/EEG van de Raad van 15 februari 1971 inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van het handelsverkeer in vers vlees van pluimvee (PB nr. L 55 van 8. 3. 1971, blz. 23), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/657/EEG (PB nr. L 382 van 31. 12. 1988, blz. 3);
- Richtlijn 72/461/EEG van de Raad van 12 december 1972 inzake veterinaire rechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vers vlees (PB nr. L 302 van 31. 12. 1972, blz. 24), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 87/489/EEG (PB nr. L 280 van 3. 10. 1987, blz. 28);
- Richtlijn 77/99/EEG van de Raad van 21 december 1976 inzake gezondheidsvraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vleesprodukten (PB nr. L 26 van 31. 1. 1977, blz. 85), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/227/EEG (PB nr. L 93 van 6. 4. 1989, blz. 25);
- Richtlijn 80/215/EEG van de Raad van 22 januari 1980 inzake veterinaire rechtelijke vraagstukken op het gebied van het intracommunautaire handelsverkeer in vleesprodukten (PB nr. L 47 van 21. 2. 1980, blz. 4), laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/660/EEG (PB nr. L 382 van 31. 12. 1988, blz. 35);
- Richtlijn 85/397/EEG van de Raad van 5 augustus 1985 inzake hygiënische en veterinaire rechtelijke problemen bij het intracommunautaire handelsverkeer in warmtebehandelde melk (PB nr. L 226 van 24. 8. 1985, blz. 13), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 3768/85 (PB nr. L 362 van 31. 12. 1985, blz. 8);
- Richtlijn 88/657/EEG van de Raad van 14 december 1988 tot vaststelling van de eisen voor de produktie van en het handelsverkeer in gehakt, vlees in stukken van minder dan 100 gram en vleesbereidingen (PB nr. L 382 van 31. 12. 1988, blz. 3) ⁽¹⁾;
- Richtlijn 89/437/EEG van de Raad van 20 juni 1989 inzake hygiëne- en gezondheidsvraagstukken bij de bereiding en het in de handel brengen van eiprodukten (PB nr. L 212 van 22. 7. 1989, blz. 87) ⁽¹⁾.

BIJLAGE B

Produkten waarvoor geen communautaire harmonisatie geldt, maar waarvan het handelsverkeer zal worden onderworpen aan de controles voorzien bij deze richtlijn

Produkten van dierlijke oorsprong die onder bijlage II van het Verdrag vallen:

- vlees van konijn en van wild;
- rauwe melk en melkprodukten;
- aquicultuurprodukten bestemd voor menselijke consumptie;
- visserijprodukten bestemd voor menselijke consumptie;
- voor menselijke consumptie bestemde levende tweekleppige weekdieren;
- produkten op basis van vlees van konijn en van wild;
- bloed;
- gesmolten dierlijk vet, vetkanenkoek en bijprodukten van de vetmelterij;
- honing;
- voor menselijke consumptie bestemde slakken;
- voor menselijke consumptie bestemde kikkerbilletjes.

⁽¹⁾ Met ingang van 1 januari 1992.

BESLUIT VAN DE RAAD

van 14 december 1989

tot wijziging van Besluit 87/327/EEG tot vaststelling van het communautaire actieprogramma inzake de mobiliteit van studenten (ERASMUS)

(89/663/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 128,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van het Europese Parlement ⁽¹⁾,Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽²⁾,

Overwegende dat de in het tweede beginsel van Besluit 63/266/EEG ⁽³⁾ genoemde fundamentele doelstellingen van een gemeenschappelijk beleid met betrekking tot de beroepsopleiding er in het bijzonder op gericht zijn eenieder de mogelijkheid te bieden het voor de uitoefening van zijn beroepsarbeid hoogst mogelijke opleidingsniveau te bereiken; dat voorts volgens dat beginsel de beroepsopleiding zo ruim dient te worden opgezet dat aan de eisen wordt voldaan die uit de technische vooruitgang voortvloeien, waarbij de verschillende vormen van beroepsopleiding met de economische en sociale ontwikkelingen in verband worden gebracht;

Overwegende dat, ingevolge het zesde beginsel van genoemd besluit, de Commissie tot taak heeft de rechtstreekse uitwisseling van deskundigen op het gebied van de beroepsopleiding te bevorderen om hen in staat te stellen kennis te nemen en een studie te maken van hetgeen in de andere landen van de Gemeenschap ter zake tot stand werd gebracht en nieuw werd ingevoerd;

Overwegende dat de Raad bij Besluit 87/327/EEG ⁽⁴⁾ het communautaire actieprogramma inzake de mobiliteit van studenten (ERASMUS) in het leven heeft geroepen, en dat artikel 7 van dat besluit voorziet in de mogelijkheid van de aanpassing van het ERASMUS-programma;

Overwegende dat de Raad maatregelen heeft goedgekeurd tot versterking van de technologische samenwerking binnen de Gemeenschap en om het nodige menselijke potentieel beschikbaar te stellen, met name op grond van Besluit 89/27/EEG van de Raad van 16 december 1988 voor de tweede fase van het programma betreffende samenwerking tussen universiteit en onderneming inzake opleiding op het gebied van de technologie (COMETT II) (1990—1994) ⁽⁵⁾;

Overwegende dat de Raad maatregelen heeft genomen ter stimulering van de samenwerking en uitwisseling tussen Europese wetenschappelijke onderzoekers, met name bij Besluit 88/419/EEG ⁽⁶⁾ tot vaststelling van het SCIENCE-

programma en Besluit 89/118/EEG ⁽⁷⁾ tot vaststelling van het SPES-programma; dat het derhalve niet juist is indien dergelijke activiteiten eveneens door het ERASMUS-programma gefinancierd zouden worden;

Overwegende dat, in het licht van het arrest van het Hof van Justitie van 30 mei 1989, de situatie moet worden verduidelijkt door te bepalen dat het ERASMUS-programma voortaan uitsluitend ressorteert onder het gemeenschappelijk beleid met betrekking tot de beroepsopleiding als bedoeld in artikel 128 van het Verdrag;

Overwegende dat, ingevolge het door de Europese Raad (28—29 juni 1985) goedgekeurde verslag over het „Europa van de burgers” waarin wordt bepleit een groot gedeelte van de studentenbevolking aan uitwisselingsprogramma's te laten deelnemen, de Commissie overeenkomstig de wens van het Europese Parlement ⁽⁸⁾ ernaar streeft om tegen 1992 bijna 10% van de studenten in de Gemeenschap een universitaire opleiding te laten volgen die door universiteiten van meer dan één Lid-Staten wordt georganiseerd;

Overwegende dat de Raad tijdens zijn zitting van 28 juli 1989 Besluit 89/489/EEG ⁽⁹⁾ tot vaststelling van het LINGUA-programma heeft goedgekeurd ter bevordering van het vreemde-talenonderwijs en het aanleren van vreemde talen in de Europese Gemeenschap;

Overwegende dat de Raad tijdens zijn zitting van 21 december 1988 Richtlijn 89/48/EEG ⁽¹⁰⁾ heeft aangenomen betreffende een algemeen stelsel van erkenning van hoger-onderwijsdiploma's waarmee beroepsopleidingen van ten minste drie jaar worden afgesloten;

Overwegende dat de jaarverslagen over de werking van het ERASMUS-programma in 1987 en 1988, alsmede het rapport over de ervaring die is opgedaan bij de uitvoering van het programma in de jaren 1987—1989, hebben aangetoond dat dit programma een doeltreffend middel is om de mobiliteit van studenten te vergroten via een doelmatige samenwerking tussen universiteiten in de Gemeenschap;

Overwegende dat de op communautair niveau aangegane verbintenis om de mobiliteit van studenten te stimuleren ook geldt voor de Lid-Staten, die worden opgeroepen zich mede in te zetten voor de werkzaamheden die vereist zijn om de doelstellingen van het ERASMUS-programma te verwezenlijken,

BESLUIT:

Artikel 1

Besluit 87/327/EEG wordt als volgt gewijzigd:

⁽¹⁾ PB nr. C 323 van 27. 12. 1989.⁽²⁾ PB nr. C 329 van 30. 12. 1989.⁽³⁾ PB nr. 63 van 20. 4. 1963, blz. 1338/63.⁽⁴⁾ PB nr. L 166 van 25. 6. 1987, blz. 20.⁽⁵⁾ PB nr. L 13 van 17. 1. 1989, blz. 28.⁽⁶⁾ PB nr. L 206 van 30. 7. 1988, blz. 34.⁽⁷⁾ PB nr. L 44 van 16. 2. 1989, blz. 44.⁽⁸⁾ PB nr. C 148 van 16. 6. 1986, blz. 125.⁽⁹⁾ PB nr. L 239 van 16. 8. 1989, blz. 24.⁽¹⁰⁾ PB nr. L 19 van 24. 1. 1989, blz. 16.

1. aan artikel 1, lid 2, wordt toegevoegd:

„Studenten die aan deze instellingen zijn ingeschreven komen, onafhankelijk van de studierichting, in aanmerking voor steun in het kader van het ERASMUS-programma tot en met het doctoraatsniveau, op voorwaarde dat de studieperiode aan de gastuniversiteit past in het leerplan van de universiteit van herkomst van de student en in zijn of haar beroepsopleiding.

Het ERASMUS-programma subsidieert geen ontwikkelingsactiviteiten inzake onderzoek en technologie.”;

2. in artikel 2:

a) wordt punt ii) vervangen door:

„ii) een brede en intensieve samenwerking op het gebied van beroepsopleiding tussen universiteiten in alle Lid-Statens bevorderen”;

b) wordt punt iii) als volgt gewijzigd:

de woorden „het onderwijs en” worden geschrapt in de vierde regel;

3. artikel 4 wordt vervangen door:

„Artikel 4

De middelen die noodzakelijk worden geacht voor de uitvoering van het ERASMUS-programma belopen voor de eerste drie jaar van de vijfjarige periode 192 miljoen ecu.

Vanaf 1 januari 1990 zullen de kredieten voor de communautaire bijdrage aan de acties uit hoofde van de bijlage, met inbegrip van maatregelen om te zorgen voor de technische bijstand op communautair niveau, voortdurende controle en evaluatie van het programma, in het kader van de jaarlijkse begrotingsprocedure worden goedgekeurd, met inachtneming van de resultaten van het programma en eventuele nieuwe behoeften die zich bij de uitvoering ervan kunnen voordoen.

De benodigde kredieten voor de eerste drie jaren van het programma zullen deel uitmaken van de toekomstige begrotingen in het kader van de door het Europese Parlement, de Raad en de Commissie op 29 juni 1988 gezamenlijk in het Interinstitutioneel Akkoord ⁽¹⁾ overeengekomen actuele financiële vooruitzichten voor 1988—1992 en de verdere ontwikkeling ervan.

Er wordt gestreefd in het kader van de acties 1 en 2 een zo groot mogelijk deel van de middelen te bestemmen voor steun voor studentenmobiliteit.

⁽¹⁾ PB nr. L 185 van 15. 7. 1988, blz. 33.”;

4. in artikel 5 wordt de zinsnede „de overige, reeds geplande communautaire acties” vervangen door „andere communautaire acties”;

5. in artikel 7 wordt de in de eerste regel vermelde datum van 31 december 1989 vervangen door 31 december 1993, en de in de vijfde regel vermelde datum van 30 juni 1990 door 30 juni 1994;

6. de bijlage wordt vervangen door de bijlage bij dit besluit.

Artikel 2

Dit besluit wordt van kracht op 1 januari 1991, behalve voor actie 2.2 die op 1 juli 1990 van kracht wordt.

Gedaan te Brussel, 14 december 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

L. JOSPIN

BIJLAGE

„BIJLAGE

ACTIE 1

Oprichting en werkwijze van een Europees universitair netwerk

1. De Gemeenschap zal voortgaan met het ontwikkelen van het Europees universitair netwerk dat is opgericht in het kader van het ERASMUS-programma ter bevordering van studentenuitwisseling in de Gemeenschap.

Het Europees universitair netwerk zal bestaan uit de universiteiten die in het kader van het ERASMUS-programma overeenkomsten hebben gesloten en programma's georganiseerd voor de uitwisseling van studenten en docenten met universiteiten van andere Lid-Staten en die er zorg voor dragen dat de vervulde studieperioden buiten de eigen universiteit volledig worden erkend.

Het hoofddoel van overeenkomsten tussen universiteiten is universiteitsstudenten de gelegenheid te geven een volledig erkende studieperiode in ten minste één andere Lid-Staat te volgen als integrerend onderdeel van hun studie voor diploma of academische kwalificatie. Deze gemeenschappelijke programma's kunnen zo nodig een geïntegreerde periode van voorbereiding op een vreemde taal omvatten, evenals samenwerking tussen docenten en administratief personeel ten einde de nodige voorwaarden te scheppen voor de uitwisseling van studenten en voor de wederzijdse erkenning van in het buitenland vervulde studietijdvakken. Zo mogelijk moet in het land van oorsprong van de student een begin worden gemaakt met de voorbereiding op de vreemde taal, alvorens hij naar het buitenland vertrekt.

Prioriteit zal worden gegeven aan programma's die een geïntegreerde en volledig erkende studieperiode in een andere Lid-Staat omvatten. Voor ieder gemeenschappelijk studieprogramma zal elke deelnemende universiteit steun ontvangen van maximaal 25 000 ecu per jaar, voor een periode van maximaal drie jaar in eerste instantie, met de mogelijkheid van periodieke herziening.

2. Er zal tevens steun worden verleend voor uitwisseling van docenten met het oog op de uitvoering van geïntegreerde onderwijsopdrachten in andere Lid-Staten.
3. Er zal tevens steun worden verleend voor gezamenlijke projecten inzake ontwikkeling van studieprogramma's tussen universiteiten in verschillende Lid-Staten als middel om de academische erkenning te vergemakkelijken en via uitwisseling van ervaringen bij te dragen tot het proces van vernieuwing en verbetering van cursussen in de gehele Gemeenschap.
4. Daarenboven zal tot een bedrag van 20 000 ecu steun worden verleend aan universiteiten die intensieve onderwijsprogramma's van korte duur organiseren waarbij studenten uit verschillende Lid-Staten betrokken zijn. Deze actie zal een aanvullend karakter hebben.
5. De Gemeenschap zal eveneens steun verlenen voor studiebezoeken van docenten, opleidend personeel en administratief kaderpersoneel van universiteiten aan andere Lid-Staten, ten einde hen in staat te stellen samen met universiteiten van die Lid-Staten geïntegreerde studieprogramma's op te stellen en om hun wederzijdse kennis van de opleidingsaspecten van de hoger-onderwijssystemen in de overige Lid-Staten te verbeteren. Tevens zullen er beurzen beschikbaar worden gesteld om docenten in de gelegenheid te stellen een reeks gespecialiseerde colleges in diverse Lid-Staten te geven.

ACTIE 2

Stelsel van ERASMUS-studiebeurzen

1. De Gemeenschap zal voortgaan met de ontwikkeling van een stelsel voor rechtstreekse financiële steun aan universiteitsstudenten, zoals omschreven in artikel 1, lid 2, van Besluit 87/327/EEG, die een studieperiode in een andere Lid-Staat vervullen. Bij de vaststelling van de totale uitgaven voor respectievelijk de acties 1 en 2 zal de Gemeenschap het aantal studenten in aanmerking nemen die binnen het Europees universitair netwerk, naarmate dit zich ontwikkelt, zullen worden uitgewisseld.
2. De ERASMUS-studiebeurzen worden beheerd door de bevoegde instanties in de Lid-Staten. In verband met de ontwikkeling van het Europees universitair netwerk wordt aan elke Lid-Staat een minimumbedrag van 200 000 ecu (ongeveer 100 beurzen) toegewezen; de toewijzing van het resterende bedrag aan elke Lid-Staat wordt gebaseerd op het totale aantal universiteitsstudenten zoals omschreven in artikel 1, lid 2, op het totale aantal 18- tot 25-jarigen in elke Lid-Staat, op de gemiddelde kosten van de reis tussen het land van de universiteit van oorsprong van de student en het land van de gastuniversiteit, alsmede op het verschil tussen de

kosten van het levensonderhoud in het land van de universiteit van oorsprong van de student en het land van de gastuniversiteit.

Daarenboven zal de Commissie de nodige stappen nemen om te zorgen voor een evenwichtige deelneming van de verschillende studierichtingen, om rekening te houden met de vraag naar programma's en met de toevloed van studenten, alsmede om een aantal specifieke problemen op te lossen, met name de financiering van bepaalde beurzen die in verband met de structuur van de betrokken uitzonderlijke programma's, niet door nationale organen kunnen worden beheerd. De middelen die aan deze maatregelen worden besteed, mogen niet meer bedragen dan 5 % van de totale jaarlijkse begroting voor studiebeurzen.

3. De autoriteiten van de Lid-Staten welke beurzen toekennen, verstrekken beurzen tot een maximum van 5 000 ecu per student per verblijf van een jaar, onder de volgende voorwaarden:

- a) de studiebeurzen zijn bedoeld om de bijkomende kosten van mobiliteit te compenseren, d.w.z. reiskosten, eventueel noodzakelijke voorbereiding op de vreemde taal en hogere kosten van levensonderhoud in het gastland (in voorkomend geval met inbegrip van de extra kosten omdat de student buiten zijn eigen land woont). De studiebeurzen zijn niet bedoeld om de volledige kosten van studie in het buitenland te dekken;
- b) er zal prioriteit worden gegeven aan studenten die cursussen volgen welke deel uitmaken van het Europees universitair netwerk uit hoofde van actie 1, evenals aan studenten die deelnemen aan het voor de gehele Gemeenschap geldende Europese puntenoverdrachtsysteem (kapitaliseerbare eenheden) (ECTS) uit hoofde van actie 3. Beurzen kunnen tevens worden verleend voor andere studenten die cursussen volgen en voor wie buiten het netwerk bijzondere regelingen zijn getroffen in een andere Lid-Staat, mits zij voldoen aan de maatstaven om voor subsidie in aanmerking te komen;
- c) studiebeurzen zullen alleen worden toegekend in gevallen waarin de in een andere Lid-Staat doorgebrachte studieperiode volledig wordt erkend door de universiteit van oorsprong van de student. Beurzen kunnen echter bij wijze van uitzondering worden toegekend in gevallen waarin de in een andere Lid-Staat door te brengen studieperiode volledig wordt erkend door de universiteit in de Lid-Staat welke de graad verleent, mits deze regeling deel uitmaakt van een overeenkomst tussen universiteiten die uit hoofde van actie 1 wordt gesteund;
- d) er wordt door de gastuniversiteiten geen collegegeld gevraagd van de studenten uit andere Lid-Staten; in voorkomend geval blijven de bursalen collegegeld betalen aan de universiteit van hun eigen land;
- e) studiebeurzen worden toegekend voor een significante periode van academische studie in een andere Lid-Staat van drie maanden tot een volledig academisch jaar of, in het geval van sterk geïntegreerde programma's, tot meer dan 12 maanden. Studiebeurzen worden normaliter niet toegekend voor het eerste universitaire studiejaar;
- f) alle beurzen of leningen waarover studenten in hun eigen land kunnen beschikken zullen volledig worden doorbetaald tijdens hun periode van studie aan de gastuniversiteit waarvoor zij een ERASMUS-beurs ontvangen.

ACTIE 3

Maatregelen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van diploma's en studieperioden

De Gemeenschap zal, in samenwerking met de bevoegde instanties in de Lid-Staten, de volgende acties ondernemen ter verbetering van de mobiliteit door middel van de academische erkenning van in een andere Lid-Staat behaalde diploma's en vervulde studieperioden:

1. maatregelen ter bevordering van een voor de gehele Gemeenschap geldend Europees puntenoverdrachtsysteem (kapitaliseerbare eenheden) (ECTS) op experimentele en vrijwillige basis, op grond waarvan aan studenten die hoger onderwijs of een hogere opleiding volgen of hebben voltooid punten kunnen worden toegekend voor een dergelijke opleiding aan universiteiten in andere Lid-Staten. Een beperkt aantal beurzen van maximaal 20 000 ecu per jaar zal aan de aan dit systeem deelnemende universiteiten worden toegekend;
2. maatregelen ter bevordering van de uitwisseling in de gehele Gemeenschap van informatie betreffende de academische erkenning van in een andere Lid-Staat verworven diploma's en doorgebrachte studieperioden, met name door de verdere ontwikkeling van het communautaire netwerk van nationale informatiecentra inzake de academische erkenning van diploma's en studieperioden; aan de centra zullen jaarlijkse toelagen tot 20 000 ecu worden toegekend om gegevensuitwisseling te vergemakkelijken, met name door middel van een geautomatiseerd stelsel van gegevensverwerking.

ACTIE 4**Aanvullende maatregelen om de mobiliteit van studenten in de Gemeenschap te bevorderen**

1. De aanvullende maatregelen zijn bestemd voor de financiering van:
 - steun aan verenigingen en consortia van universiteiten, opleidend personeel en administratief kaderpersoneel of studenten die op Europees niveau actief zijn, met name ten einde initiatieven op specifieke opleidingsgebieden beter bekend te maken in de hele Gemeenschap;
 - publikaties met het doel meer bekendheid te geven aan de mogelijkheden om in andere Lid-Staten te studeren en te doceren of om de aandacht te vestigen op belangrijke ontwikkelingen en innoverende modellen voor de samenwerking tussen universiteiten in de hele Gemeenschap;
 - andere initiatieven ter bevordering van de samenwerking tussen universiteiten op het gebied van beroepsopleiding binnen de Gemeenschap;
 - maatregelen ter vergemakkelijking van de verspreiding van informatie betreffende het ERASMUS-programma;
 - ERASMUS-prijzen van de Europese Gemeenschap, toe te kennen aan studenten, personeelsleden, universiteiten of ERASMUS-projecten die een opmerkelijke bijdrage hebben geleverd tot de ontwikkeling van de interuniversitaire samenwerking binnen de Gemeenschap.
 2. De kosten van maatregelen uit hoofde van actie 4 bedragen niet meer dan 5 % van de jaarlijkse kredieten voor het ERASMUS-programma.
-

BESCHIKKING VAN DE RAAD

van 15 december 1989

tot vaststelling van een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie op het gebied van het beheer en de opslag van radioactieve afvalstoffen (1990—1994)

(89/664/Euratom)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie, inzonderheid op artikel 7,

Gezien het voorstel van de Commissie, ingediend na raadpleging van het Wetenschappelijk en Technisch Comité ⁽¹⁾,

Gezien het advies van het Europese Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat de Raad, bij de vaststelling van het kaderprogramma van communautaire werkzaamheden op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling (1987—1991) ⁽⁴⁾, het belang heeft erkend van een activiteit „Kernsplijting: nucleaire veiligheid”, die onder meer een O & O-gebied „beheer van radioactieve afvalstoffen” omvat;

Overwegende dat radioactieve afvalstoffen ontstaan door het gebruik van kernenergie en door de aanwending van radio-nucliden in de geneeskunde en bij andere industriële activiteiten;

Overwegende dat het derhalve van essentieel belang is afdoende oplossingen te vinden met het oog op de veiligheid en de bescherming van mens en milieu tegen de mogelijke gevaren die samenhangen met het beheer van deze afvalstoffen;

Overwegende dat in het vierde actieprogramma van de Europese Gemeenschappen inzake het milieu, waaromtrent de Raad en de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten, in het kader van de Raad bijeen, op 19 oktober 1987 een resolutie hebben aangenomen ⁽⁵⁾, wordt gewezen op de noodzaak van een communautaire actie inzake beheer en opslag van radioactieve afvalstoffen;

Overwegende dat de Raad in zijn resolutie van 18 februari 1980 betreffende de verwezenlijking van een communautair actieplan (1980 tot 1992) op het gebied van radioactieve afvalstoffen ⁽⁶⁾ heeft verklaard vastbesloten te zijn te zorgen voor de continuïteit van de O & O-programma's op dit gebied tijdens de duur van het plan;

Overwegende dat het bij Besluit 85/199/Euratom ⁽⁷⁾ vastgestelde programma inzake beheer en opslag van radioactieve afvalstoffen gunstige resultaten heeft opgeleverd en bemoedigende vooruitzichten heeft geopend die dienen te worden benut door uitvoering van onderzoeks-, ontwikkelings- en demonstratieactiviteiten die representatief zijn voor de werkelijke omstandigheden die in de toekomst bij het beheer en de opslag van radioactieve afvalstoffen kunnen worden verwacht; en dat voor een doelmatig beheer van radioactieve afvalstoffen het gebruik van zeer betrouwbare technieken en onderaardse opslagplaatsen noodzakelijk is,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING VASTGESTELD:

Artikel 1

Er wordt een specifiek programma voor onderzoek en technologische ontwikkeling vastgesteld voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie op het gebied van het beheer en de opslag van radioactieve afvalstoffen, zoals opgenomen in de bijlage, voor de duur van vijf jaar, te rekenen vanaf 1 januari 1990.

Artikel 2

Het bedrag dat noodzakelijk wordt geacht voor de uitvoering van het programma belooft 79,6 miljoen ecu, met inbegrip van de uitgaven voor een personeelsbestand van 14 personen.

In de bijlage is een indicatieve verdeling van dit bedrag opgenomen.

Artikel 3

De gedetailleerde regels voor de uitvoering van het programma en het percentage van de financiële bijdrage van de Gemeenschap zijn vermeld in de bijlage.

Artikel 4

1. Tijdens het derde jaar van uitvoering zal de Commissie het programma aan een toetsing onderwerpen. Een verslag over de resultaten daarvan zal worden toegezonden aan het Europese Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal

⁽¹⁾ PB nr. C 144 van 10. 6. 1989, blz. 11.

⁽²⁾ PB nr. C 323 van 27. 12. 1989.

⁽³⁾ PB nr. C 329 van 30. 12. 1989.

⁽⁴⁾ PB nr. L 302 van 24. 10. 1987, blz. 1.

⁽⁵⁾ PB nr. C 328 van 7. 12. 1987, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB nr. C 51 van 29. 2. 1980, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB nr. L 83 van 25. 3. 1985, blz. 20.

Comité. Dit verslag gaat indien nodig vergezeld van voorstellen tot wijziging van het programma.

2. Aan het einde van het programma doet de Commissie het Europese Parlement, de Raad en het Economisch en Sociaal Comité een verslag over de verkregen resultaten toekomen.

3. De in de leden 1 en 2 bedoelde verslagen worden overeenkomstig artikel 2, lid 2, van Besluit 87/516/Euratom, EEG ⁽¹⁾ opgesteld, met inachtneming van de in de bijlage van deze beschikking omschreven doelstellingen.

Artikel 5

Voor de uitvoering van het programma wordt de Commissie bijgestaan door het Raadgevend Comité voor beheer en

coördinatie CBC 6 „Kernsplijtingsenergie — splijtstofcyclus/behandeling en opslag van radioactieve afvalstoffen”, ingesteld bij Besluit 84/338/Euratom, EGKS, EEG ⁽²⁾.

Artikel 6

Deze beschikking is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 15 december 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

H. CURIEN

⁽¹⁾ PB nr. L 302 van 24. 10. 1987, blz. 1.

⁽²⁾ PB nr. L 177 van 4. 7. 1984, blz. 25.

BIJLAGE

DOELSTELLINGEN, TECHNISCHE INHOUD, UITVOERING VAN HET PROGRAMMA, INDICATIEVE VERDELING VAN HET BEDRAG EN EVALUATIECRITERIA

1. Doelstellingen

Het programma is gericht op de vervolmaking en demonstratie van een beheerssysteem voor radioactief afval met inbegrip van die niet-opgewerkte bestraalde splijtstoffen, daar waar die als afval worden beschouwd, waarbij in de diverse stadia de best mogelijke bescherming voor mens en milieu wordt gegarandeerd. Inzonderheid zal verder onderzoek worden verricht naar de omschrijving van de eigenschappen en de kwaliteiten van de onderscheiden overwogen insluitingen, zowel kunstmatige als natuurlijke (geologische), waarvan de uitkomsten zullen worden gebruikt voor de beoordeling van de lange-termijnveiligheid van het opbergingsconcept.

2. Technische inhoud

*Indicatieve verdeling
van het bedrag
(in miljoen ecu)*

DEEL A

Beheer van afvalstoffen en daarmee samenhangende
O & O-werkzaamheden

A1 Studie van beheerssystemen

5,4

Opdracht 1: Studie van systemen met inbegrip van analysemodellen om het vervoer van afvalstoffen te minimaliseren. Harmonisatie van beleid en praktijken inzake het beheer van afvalstoffen, met inbegrip van afval afkomstig van ontmantelingen en van bestraalde splijtstof. Voorlichting van de bevolking.

De systeemstudies hebben betrekking op de evaluatie van diverse beheersscenario's voor de onderscheiden soorten afval. Het harmonisatiestreven zal met name gericht zijn op de ontwikkeling van gemeenschappelijke normen en blauwdrukken op het gebied van afvalbeheer.

A2 Behandeling van afvalstoffen

7,5

Opdracht 2: Behandeling en verpakking van afvalstoffen, met inbegrip van niet-opgewerkte bestraalde splijtstoffen, daar waar die als afval worden beschouwd. Behandeling van radioactieve afvalstoffen. De werkzaamheden betreffen de ontwikkeling van geavanceerde procédés om het ontstaan van afvalstoffen en de lozing van radioactieve effluënten in het milieu tot een minimum te beperken en om het op te bergen afvalvolume te verminderen alsmede studie naar de mogelijkheden van transmutatie.

A3 Veiligheid van ondergrondse opbergingsystemen met meervoudige insluiting

39,2

Opdracht 3: Omschrijving van eigenschappen en kwaliteiten van afvalvormen, afvalverpakkingen en hun omgeving. De verschillende afvalpakketten zullen worden bestudeerd in een omgeving die representatief is voor de definitieve opslag ten einde de veiligheid van de gedragingen op lange termijn na te gaan. De kwaliteitscontrole zal worden ontwikkeld.

Opdracht 4: Opberging van radioactieve afvalstoffen: ondersteunend onderzoek voor de aanleg van ondergrondse opbergplaatsen. Het werk heeft betrekking op het vermogen om radio-elementen in te sluiten van de diverse voor de opberging van afval overwogen rotslagen en op ontwerp-aspecten inzake de bouw en de exploitatie van ondergrondse opbergplaatsen in dergelijke lagen ter beoordeling van de uitvoerbaarheid en de veiligheid.

Opdracht 5: Methodes ter beoordeling van de veiligheid van opbergingsystemen. De tot dusverre ontwikkelde methodes zullen worden verbeterd en uitgebreid tot nieuwe soorten afval om een integrale evaluatie uit te voeren van de veiligheid van de opslagplaatsen voor radioactief afval (stralingsbescherming, veiligheid van de kerninstallaties en van het leefmilieu).

DEEL B

Aanleg en/of exploitatie van ondergrondse installaties die voor gezamenlijke communautaire werkzaamheden openstaan

27,5

Project 1: Ondergrondse proefinstallatie in de zoutmijn van Asse in de Bondsrepubliek Duitsland

Project 2: Ondergrondse proefinstallatie in de kleilaag onder het centrum voor kernenergie van Mol in België

Project 3: Ondergrondse valideringsinstallatie in Frankrijk

Project 4: Ondergrondse valideringsinstallatie in het Verenigd Koninkrijk

Aan de hierboven vermelde projecten kunnen in de loop van het programma nog andere worden toegevoegd.

Totaal

79,6 ⁽¹⁾...**3. Uitvoering**

Het programma zal voornamelijk worden uitgevoerd door middel van onderzoekscontracten voor gezamenlijke rekening met organisaties, bedrijven, deskundige openbare of particuliere instellingen die in Lid-Staten gevestigd zijn. De deelneming van kleine en middelgrote ondernemingen aan het programma zal worden gestimuleerd.

De Commissie zal in alle talen van de Gemeenschap, te zamen met de uitnodiging tot deelneming, informatiebrochures verspreiden om bedrijven, universitaire instellingen en onderzoekscentra van de Gemeenschap gelijke kansen te geven.

Behalve met onderzoekscontracten voor gezamenlijke rekening, kan het programma ook uitgevoerd worden door middel van studiecontracten, coördinatieprojecten en toekenning van beurzen voor opleiding en mobiliteit. Dergelijke contracten en beurzen zullen, in voorkomend geval, toegekend worden volgens een selectieprocedure op basis van oproepen tot gegadigden die gepubliceerd worden in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen*.

De bijdrage van de Gemeenschap zal normaal gezien 50 % van de totale toegestane kosten van het project niet overschrijden. Met betrekking tot universiteiten en soortgelijke instellingen echter, kan de Gemeenschap tot 100 % van de marginale kosten op zich nemen, die uitsluitend door de uitvoering van het project toegevoegd worden aan de normale terugkerende kosten.

Specifieke gecoördineerde onderzoeksprojecten die reeds in het voorgaande programma gestart werden, zullen voortgezet worden om de samenwerking tussen teams in de verschillende Lid-Staten te bevorderen en te intensiveren. Internationale samenwerking zal vooral bevorderd worden bij de projecten van deel B (ondergrondse installaties).

De onderzoekswerkzaamheden voor gezamenlijke rekening zouden in voorkomend geval door deelnemers uit meer dan één Staat moeten worden verricht.

De informatie die bij de uitvoering van de werkzaamheden voor gezamenlijke rekening wordt verkregen, zal onder gelijke voorwaarden voor alle Lid-Staten beschikbaar worden gesteld. Inzake licenties en/of andere rechten op grond van het programma gelden de communautaire voorschriften, met inachtneming van de regelingen inzake contracten. Deze informatie dient ook te worden gebruikt voor de publikatie van duidelijke, concrete en nauwkeurige documenten om de communautaire instellingen en het publiek te informeren over de voornaamste aspecten van de technologie van het radioactieve-afvalstoffenbeheer, waarbij dat beheer in het meer algemene kader van het beheer van toxisch afval wordt geplaatst.

4. Evaluatiecriteria

Het programma zal door onafhankelijke deskundigen geëvalueerd worden overeenkomstig het communautair actieplan voor de evaluatie van communautaire onderzoeks- en ontwikkelingsactiviteiten. Bij deze evaluatie zal met name met de volgende criteria rekening gehouden worden:

- de mate waarin onderzoeksvoorstellen geselecteerd werden op basis van relevante criteria (wetenschappelijk, technisch en communautair belang en kosten);

⁽¹⁾ Waarvan ongeveer 8,4 miljoen ecu bestemd is voor de personeels- en administratiekosten.

-
- de mate waarin de gefinancierde werkzaamheden geleid hebben tot een belangrijke ontwikkeling in de kennis, de technieken en de apparatuur, rekening houdend met de bovengenoemde doelstellingen;
 - de mogelijke relevantie van de resultaten met betrekking tot veiligheids- en beschermingsaspecten en in het bijzonder met betrekking tot de opberging van radioactieve afvalstoffen;
 - de mogelijke relevantie van de resultaten met betrekking tot het beheer van radioactieve afvalstoffen en de opberging op industriële schaal;
 - de mate waarin uitwisseling van informatie en samenwerking over de grenzen van de Lid-Staten bevorderd werden;
 - de bijdrage van het programma aan de ontwikkeling van communautair beleid op dit gebied;
 - de mate waarin het programma dubbel onderzoekswerk heeft weten te vermijden;
 - de mate waarin het programma de bevolkingsvoorlichting en deelname van de instanties die erbij betrokken zijn, vergemakkelijkt heeft.
-

RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 21 december 1989

houdende de coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toepassing van de beroepsprocedures inzake het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen en voor de uitvoering van werken

(89/665/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 100 A,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,

In samenwerking met het Europese Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat de communautaire richtlijnen inzake overheidsopdrachten, met name Richtlijn 71/305/EEG van de Raad van 26 juli 1971 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor de uitvoering van werken ⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 89/440/EEG ⁽⁵⁾, en Richtlijn 77/62/EEG van de Raad van 21 december 1976 betreffende de coördinatie van de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten voor leveringen ⁽⁶⁾, laatstelijk gewijzigd bij Richtlijn 88/295/EEG ⁽⁷⁾, geen specifieke bepalingen bevatten op grond waarvan een daadwerkelijke naleving van die richtlijnen kan worden gewaarborgd;

Overwegende dat de zowel op nationaal als op Gemeenschapsniveau bestaande voorzieningen die de toepassing van deze richtlijnen moeten waarborgen, het niet altijd mogelijk maken te waken over de naleving van de communautaire voorschriften, in het bijzonder in een stadium waarin de schendingen nog ongedaan kunnen worden gemaakt;

Overwegende dat de openstelling van aanbestedingen voor mededinging uit de gehele Gemeenschap een aanzienlijke uitbreiding van de garanties inzake doorzichtigheid en non-discriminatie vereist en dat, wil deze openstelling tot concrete resultaten leiden, er doeltreffende en snelle beroepsprocedures moeten bestaan ingeval van schending van het Gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten of van nationale voorschriften waarin dit recht is omgezet;

Overwegende dat in een aantal Lid-Staten geen doeltreffende of onvoldoende beroepsmogelijkheden ter beschikking

staan, hetgeen ondernemingen in de Gemeenschap ervan weerhoudt hun kans te wagen in de Staat waar de aanbestedende dienst is gevestigd; dat bijgevolg de betrokken Lid-Staten hierin verandering dienen te brengen;

Overwegende dat de bevoegde beroepsinstanties, gelet op de korte duur van aanbestedingsprocedures, met name gerechtigd dienen te zijn om voorlopige maatregelen te nemen om de aanbestedingsprocedure of de uitvoering van besluiten die door de aanbestedende dienst zijn genomen, op te schorten; dat de korte duur van de aanbestedingsprocedures een spoedbehandeling van de hierboven bedoelde inbreuken noodzakelijk maakt;

Overwegende dat in alle Lid-Staten moet worden gezorgd voor adequate procedures om onwettige besluiten nietig te kunnen verklaren en een schadevergoeding te kunnen toekennen aan degenen die door schending van bovenbedoelde voorschriften zijn gelaedeerd;

Overwegende dat wanneer ondernemingen geen beroep instellen, bepaalde schendingen niet ongedaan kunnen worden gemaakt, tenzij er een specifieke voorziening in het leven wordt geroepen;

Overwegende dat de Commissie, wanneer zij van oordeel is dat tijdens een aanbestedingsprocedure een duidelijke en kennelijke schending heeft plaatsgevonden, derhalve de aandacht van de bevoegde autoriteiten van de betrokken Lid-Staat en van de betrokken aanbestedende dienst daarop moet kunnen vestigen ten einde passende maatregelen te nemen om te bewerkstelligen dat elke beweerdde schending snel ongedaan wordt gemaakt;

Overwegende dat de toepassing in de praktijk van de bepalingen van deze richtlijn opnieuw moet worden onderzocht vóór het verstrijken van een periode van vier jaar volgend op het in toepassing brengen van de richtlijn, zulks op basis van door de Lid-Staten te verstrekken gegevens over het functioneren van hun nationale beroepsprocedures,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

1. De Lid-Staten nemen de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat, voor wat betreft de procedures voor het plaatsen van overheidsopdrachten die vallen onder de werkingssfeer van de Richtlijnen 71/305/EEG en 77/62/EEG, tegen de door de aanbestedende diensten genomen besluiten doeltreffend en vooral zo snel mogelijk beroep kan worden ingesteld overeenkomstig het bepaalde in de volgende artikelen, met name artikel 2, lid 7, op grond van het feit dat door die besluiten het Gemeenschapsrecht inzake overheidsopdrachten of de nationale voorschriften waarin dat Gemeenschapsrecht is omgezet, geschonden zijn.

⁽¹⁾ PB nr. C 230 van 28. 8. 1987, blz. 6, en PB nr. C 15 van 19. 1. 1989, blz. 8.

⁽²⁾ PB nr. C 167 van 27. 6. 1988, blz. 77, en PB nr. C 323 van 27. 12. 1989.

⁽³⁾ PB nr. C 347 van 22. 12. 1987, blz. 23.

⁽⁴⁾ PB nr. L 185 van 16. 8. 1971, blz. 5.

⁽⁵⁾ PB nr. L 210 van 21. 7. 1989, blz. 1.

⁽⁶⁾ PB nr. L 13 van 15. 1. 1977, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB nr. L 127 van 20. 5. 1988, blz. 1.

2. De Lid-Staten zien erop toe dat ondernemingen die een eis wegens in het kader van een gunningsprocedure geleden schade willen indienen, niet worden gediscrimineerd op grond van het in deze richtlijn gemaakte onderscheid tussen nationale voorschriften waarin het Gemeenschapsrecht is omgezet, en andere nationale voorschriften.

3. De Lid-Staten dragen er zorg voor dat de beroepsprocedures, volgens modaliteiten die de Lid-Staten kunnen bepalen, althans toegankelijk zijn voor een ieder die belang heeft of heeft gehad bij de gunning van een bepaalde overheidsopdracht voor leveringen of voor de uitvoering van werken en die door een beweerde schending is of dreigt te worden gelaedeerd. Met name kunnen de Lid-Staten verlangen dat degene die van deze procedure gebruik wenst te maken, de aanbestedende dienst vooraf in kennis heeft gesteld van de beweerde schending en van zijn voornemen om beroep in te stellen.

Artikel 2

1. De Lid-Staten zorgen ervoor dat de maatregelen betreffende het in artikel 1 bedoelde beroep de nodige bevoegdheden behelzen om:

- a) zo snel mogelijk in kort geding voorlopige maatregelen te nemen om de beweerde schending ongedaan te maken of te voorkomen dat de betrokken belangen verder worden geschaad, met inbegrip van maatregelen om de aanbestedingsprocedure of de tenuitvoerlegging van enig door de aanbestedende diensten genomen besluit, op te schorten c.q. te doen opschorten;
- b) onwettige besluiten nietig te verklaren c.q. nietig te doen verklaren, met inbegrip van het verwijderen van discriminerende technische, economische of financiële specificaties in oproepen tot inschrijving, bestekken dan wel in enig ander stuk dat verband houdt met de aanbestedingsprocedure;
- c) schadevergoeding toe te kennen aan degenen die door een schending zijn gelaedeerd.

2. De in lid 1 bedoelde bevoegdheden kunnen worden opgedragen aan afzonderlijke instanties die verantwoordelijk zijn voor verschillende aspecten van de beroepsprocedures.

3. De beroepsprocedures behoeven niet per sé een automatische opschortende werking te hebben voor de aanbestedingsprocedures waarop zij betrekking hebben.

4. De Lid-Staten kunnen bepalen dat de verantwoordelijke instantie, wanneer deze beziet of het dienstig is voorlopige maatregelen te treffen, rekening kan houden met de vermoedelijke gevolgen van deze maatregelen voor alle belangen die kunnen zijn geschaad, alsmede met het algemeen belang, en kan besluiten deze maatregelen niet toe te staan wanneer hun

negatieve gevolgen groter zouden kunnen zijn dan hun voordelen. Een besluit om geen voorlopige maatregelen toe te staan laat de andere rechten die worden opgeëist door degene die om deze maatregelen verzoekt, onverlet.

5. De Lid-Staten kunnen bepalen dat, wanneer schadevergoeding wordt gevorderd omdat het besluit onwettig is genomen, het aangevochten besluit eerst moet worden vernietigd door een instantie die daartoe bevoegd is.

6. De gevolgen van de uitoefening van de in lid 1 bedoelde bevoegdheden voor een overeenkomst die na de gunning van een opdracht is gesloten, worden door het nationale recht bepaald.

Behalve indien vóór de toekenning van schadevergoeding een besluit vernietigd moet worden, kan een Lid-Staat bepalen dat na de sluiting van een overeenkomst ingevolge de gunning van een opdracht, de bevoegdheden van de voor beroepsprocedures verantwoordelijke instantie beperkt blijven tot het toekennen van schadevergoeding aan een ieder die door een schending werd gelaedeerd.

7. De Lid-Staten zorgen ervoor dat de besluiten van de instanties die verantwoordelijk zijn voor de beroepsprocedures, op doeltreffende wijze ten uitvoer kunnen worden gelegd.

8. Wanneer de voor de beroepsprocedures verantwoordelijke instanties geen gerechten zijn, moeten hun beslissingen steeds schriftelijk met redenen worden omkleed. Bovendien moeten in dat geval procedures worden gewaarborgd waarmee tegen de door de bevoegde basisinstantie genomen vermoede onwettige maatregelen of vermoede tekortkomingen bij de uitoefening van de haar opgedragen bevoegdheden, beroep kan worden ingesteld bij een rechter of bij een andere instantie die een gerecht is in de zin van artikel 177 van het Verdrag en onafhankelijk is van de aanbestedende diensten en de basisinstantie.

Voor de benoeming en de beëindiging van het mandaat van de leden van deze onafhankelijke instantie gelden dezelfde voorwaarden als voor rechters, voor wat betreft de voor de benoeming bevoegde autoriteit, de duur van hun mandaat en hun afzetbaarheid. Ten minste de voorzitter van deze onafhankelijke instantie moet dezelfde juridische en beroeps-kwalificaties hebben als een rechter. De onafhankelijke instantie neemt haar besluiten na een procedure op tegenpraak en deze besluiten zijn, met middelen die door elke Lid-Staat worden vastgesteld, juridisch bindend.

Artikel 3

1. De Commissie kan de procedure van dit artikel hanteren, wanneer zij vóór de sluiting van een overeenkomst van oordeel is dat er tijdens de aanbestedingsprocedure die valt onder de werkingssfeer van de Richtlijnen 71/305/EEG en 77/62/EEG, een duidelijke en kennelijke schending van de communautaire voorschriften inzake overheidsopdrachten heeft plaatsgevonden.

2. De Commissie geeft de betrokken Lid-Staat en de betrokken aanbestedende dienst kennis van de redenen waarom zij meent dat er een duidelijke en kennelijke schending heeft plaatsgevonden en zij vraagt om deze ongedaan te maken.

3. Binnen 21 dagen na ontvangst van de in lid 2 bedoelde kennisgeving, deelt de betrokken Lid-Staat aan de Commissie mee:

- a) de bevestiging dat de schending ongedaan is gemaakt; of
- b) een met redenen omklede conclusie waarin toegelicht wordt waarom geen corrigerende actie is ondernomen; of
- c) een kennisgeving waarin wordt meegedeeld dat de aanbestedingsprocedure hetzij op initiatief van de aanbestedende dienst hetzij in het kader van de uitoefening van de in artikel 2, lid 1, onder a), vermelde bevoegdheden is opgeschort.

4. Een met redenen omklede conclusie in de zin van lid 3, onder b); kan met name worden gebaseerd op het feit dat tegen de beweerde schending beroep bij een rechter of een beroep als bedoeld in artikel 2, lid 8, is ingesteld. In dat geval deelt de Lid-Staat de Commissie het resultaat van deze procedures mee, zodra dit bekend is.

5. In geval van kennisgeving waarbij wordt meegedeeld dat een aanbestedingsprocedure is opgeschort overeenkomstig lid 3, onder c), stelt de Lid-Staat de Commissie ervan in kennis dat de opschorting is ingetrokken of dat een andere aanbestedingsprocedure is ingeleid die geheel of gedeeltelijk verband houdt met de voorafgaande procedure. Deze nieuwe kennisgeving moet bevestigen dat de beweerde schending ongedaan is gemaakt, of moet een met redenen omklede conclusie bevatten waarin toegelicht wordt waarom geen corrigerende actie heeft plaatsgevonden.

Artikel 4

1. Vóór het verstrijken van een periode van vier jaar volgend op het in toepassing brengen van deze richtlijn,

onderzoekt de Commissie in overleg met het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten opnieuw de toepassing van de bepalingen van deze richtlijn en stelt zij in voorkomend geval de noodzakelijk geachte wijzigingen voor.

2. De Lid-Staten delen ieder jaar aan de Commissie vóór 1 maart gegevens mee over het functioneren van de nationale beroepsprocedures gedurende het voorafgaande jaar. De Commissie stelt, in overleg met het Raadgevend Comité inzake overheidsopdrachten, de aard van deze gegevens vast.

Artikel 5

De Lid-Staten doen de nodige maatregelen in werking treden om vóór 21 december 1991 aan deze richtlijn te voldoen. Zij delen de Commissie de tekst van alle belangrijke wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen van intern recht mede, die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 6

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 21 december 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

E. CRESSON

ELFDE RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 21 december 1989

betreffende de openbaarmakingsplicht voor in een Lid-Staat opgerichte bijkantoren van vennootschappen die onder het recht van een andere Staat vallen

(89/666/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 54,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾

In samenwerking met het Europese Parlement ⁽²⁾,

Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat, ten einde de uitoefening van het recht van vestiging van de in artikel 58 van het Verdrag bedoelde vennootschappen, te vergemakkelijken, artikel 54, lid 3, onder g), van het Verdrag en het Algemeen Programma voor de opheffing van de beperkingen van de vrijheid van vestiging een coördinatie voorschrijven van de waarborgen die in de Lid-Staten van vennootschappen worden verlangd om de belangen van zowel aandeelhouders als derden te beschermen;

Overwegende dat deze coördinatie tot nu toe, wat de openbaarmaking betreft, tot stand werd gebracht met de vaststelling van de Eerste Richtlijn 68/151/EEG ⁽⁴⁾ met betrekking tot kapitaalvennootschappen ⁽⁴⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van 1985; dat deze coördinatie op boekhoudkundig gebied werd voortgezet met de Vierde Richtlijn 78/660/EEG ⁽⁵⁾ met betrekking tot de jaarrekening van bepaalde vennootschapsvormen, laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van 1985; de Zevende Richtlijn 83/349/EEG ⁽⁶⁾ betreffende de geconsolideerde jaarrekening, gewijzigd bij de Toetredingsakte van 1985, en de Achtste Richtlijn 84/253/EEG ⁽⁷⁾ betreffende de met de wettelijke controle van boekhoudbescheiden belaste personen;

Overwegende dat deze richtlijnen van toepassing zijn op vennootschappen als zodanig, maar geen betrekking hebben op hun bijkantoren; dat de oprichting van een bijkantoor, evenals de oprichting van een dochteronderneming, een van de mogelijkheden is waarover een vennootschap momenteel beschikt om haar recht van vestiging in een andere Lid-Staat uit te oefenen;

Overwegende dat er, door het ontbreken van coördinatie met betrekking tot bijkantoren, met name ten aanzien van de openbaarmaking, een zekere ongelijkheid ten aanzien van de

bescherming van de aandeelhouders en van derden bestaat tussen, enerzijds, vennootschappen die door middel van de oprichting van bijkantoren en, anderzijds, vennootschappen die door middel van de oprichting van dochterondernemingen in andere Lid-Staten werkzaam zijn;

Overwegende dat de verschillen op dit gebied in de wetgeving van de Lid-Staten een belemmering kunnen vormen voor de uitoefening van het recht van vestiging en dat het derhalve noodzakelijk is deze verschillen op te heffen om onder andere de uitoefening van dit recht te waarborgen;

Overwegende dat, om zorg te dragen voor de bescherming van degenen die via een bijkantoor in zakelijk contact treden met een vennootschap, maatregelen inzake openbaarmaking vereist zijn in de Lid-Staat waar het bijkantoor is gevestigd; dat, in bepaalde opzichten de economische en sociale invloed van een bijkantoor vergelijkbaar kan zijn met die van een dochteronderneming, zodat er een openbaar belang bestaat bij een openbaarmaking van de vennootschap bij het bijkantoor; dat voor de regelgeving inzake deze openbaarmaking dient te worden uitgegaan van de procedure die reeds werd ingevoerd voor kapitaalvennootschappen binnen de Gemeenschap;

Overwegende dat deze openbaarmaking betrekking heeft op een reeks akten en belangrijke gegevens, alsmede de wijzigingen daarvan;

Overwegende dat de hier bedoelde openbaarmaking, met uitzondering van die inzake de vertegenwoordigingsbevoegdheid, de naam, de rechtsvorm, de ontbinding van de vennootschap en de insolventieprocedure, kan worden beperkt tot gegevens over de bijkantoren zelf en tot een verwijzing naar het register van de vennootschap waarvan het bijkantoor een integrerend deel uitmaakt, omdat krachtens de bestaande communautaire regels alle gegevens betreffende de vennootschap als zodanig bij dat register beschikbaar zijn;

Overwegende dat de nationale bepalingen waarbij openbaarmaking van de boekhoudbescheiden die op het bijkantoor betrekking hebben wordt voorgeschreven, sinds de coördinatie van de nationale wettelijke regelingen inzake opstelling, controle en openbaarmaking van de boekhoudbescheiden van de vennootschap geen zin meer hebben; dat het derhalve voldoende is wanneer de boekhoudbescheiden, zoals gecontroleerd en openbaar gemaakt door de vennootschap, bij het register van het bijkantoor openbaar worden gemaakt;

Overwegende dat op de door het bijkantoor gebruikte brieven en orderformulieren ten minste dezelfde gegevens moeten voorkomen als op de brieven en orderformulieren van de vennootschap, alsmede de vermelding van het register waarin het bijkantoor is ingeschreven;

Overwegende dat deze richtlijn, om verwezenlijking van de daarin neergelegde doelstellingen te verzekeren en elke

⁽¹⁾ PB nr. C 105 van 21. 4. 1988, blz. 6.

⁽²⁾ PB nr. C 345 van 21. 12. 1987, blz. 76, en
PB nr. C 256 van 9. 10. 1989, blz. 72.

⁽³⁾ PB nr. C 319 van 30. 11. 1987, blz. 61.

⁽⁴⁾ PB nr. L 65 van 14. 3. 1968, blz. 8.

⁽⁵⁾ PB nr. L 222 van 14. 8. 1978, blz. 11.

⁽⁶⁾ PB nr. L 193 van 18. 7. 1983, blz. 1.

⁽⁷⁾ PB nr. L 126 van 12. 5. 1984, blz. 20.

discriminatie op grond van het land van oorsprong van de vennootschappen te vermijden, eveneens betrekking moet hebben op bijkantoren die zijn opgericht door onder het recht van derde landen vallende vennootschappen met een vergelijkbare rechtsvorm als die van vennootschappen waarop Richtlijn 68/151/EEG betrekking heeft; dat de bepalingen voor deze bijkantoren op een aantal punten moeten verschillen van die welke op bijkantoren van vennootschappen naar het recht van andere Lid-Staten van toepassing zijn, aangezien bovengenoemde richtlijnen niet van toepassing zijn op vennootschappen van derde landen;

Overwegende dat de onderhavige richtlijn geen enkele invloed heeft op de openbaarmakingsverplichtingen waaraan de bijkantoren op grond van andere bepalingen zijn gehouden, bij voorbeeld die van het sociale recht voor wat betreft het recht op informatie van werknemers, het fiscale recht, alsmede voor statistische doeleinden,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

AFDELING I

Bijkantoren van vennootschappen van andere Lid-Staten

Artikel 1

1. De akten en gegevens betreffende bijkantoren die in een Lid-Staat zijn opgericht door onder het recht van een andere Lid-Staat vallende vennootschappen waarop Richtlijn 68/151/EEG van toepassing is, worden volgens het recht van de Lid-Staat waar het bijkantoor zich bevindt openbaar gemaakt overeenkomstig artikel 3 van voornoemde richtlijn.

2. Wanneer de openbaarmaking bij het bijkantoor verschilt van de openbaarmaking bij de vennootschap, geldt de openbaarmaking bij het bijkantoor voor de transacties die met het bijkantoor worden verricht.

Artikel 2

1. De openbaarmakingsplicht bedoeld in artikel 1, heeft slechts betrekking op de volgende akten en gegevens:

- het adres van het bijkantoor;
- de werkzaamheden van het bijkantoor;
- het register waarbij het in artikel 3 van Richtlijn 68/151/EEG vermelde dossier voor de vennootschap werd aangelegd en het nummer waaronder de vennootschap in dit register is ingeschreven;
- de naam en de rechtsvorm van de vennootschap, alsmede de naam van het bijkantoor indien deze niet met die van de vennootschap overeenstemt;
- de benoeming, de beëindiging van de functie en de identiteit van de personen die bevoegd zijn de vennootschap jegens derden te verbinden en haar in rechte te vertegenwoordigen,
 - als orgaan van de vennootschap waarin de wet voorziet, of als leden van een dergelijk orgaan in

overeenstemming met de openbaarmaking bij de vennootschap overeenkomstig artikel 2, lid 1, onder d), van Richtlijn 68/151/EEG,

- als vaste vertegenwoordigers van de vennootschap voor de werkzaamheid van het bijkantoor, met vermelding van de omvang van hun bevoegdheden;
- de ontbinding van de vennootschap, de benoeming, de identiteit en de bevoegdheden van de vereffenaars, alsook de beëindiging van de vereffening in overeenstemming met de openbaarmaking bij de vennootschap overeenkomstig artikel 2, lid 1, onder h), j) en k), van Richtlijn 68/151/EEG;
 - een faillissement, een akkoord of een andere soortgelijke procedure met betrekking tot de vennootschap;
 - de boekhoudbescheiden op de wijze bepaald in artikel 3;
 - de sluiting van het bijkantoor.

2. De Lid-Staat waar het bijkantoor is opgericht, kan de openbaarmaking, als bedoeld in artikel 1, voorschrijven van:

- een handtekening van de in lid 1, onder e) en f), van het onderhavige artikel bedoelde personen;
- de oprichtingsakte en de statuten, indien deze overeenkomstig artikel 2, lid 1, onder a), b) en c), van Richtlijn 68/151/EEG in een afzonderlijke akte zijn opgenomen, alsmede de wijzigingen in deze documenten;
- een attest uit het in lid 1, onder c), van het onderhavige artikel bedoelde register betreffende het bestaan van de vennootschap;
- een vermelding betreffende de zekerheden die rusten op de goederen van de vennootschap die in deze Lid-Staat zijn gelegen, voor zover deze openbaarmaking een voorwaarde is voor de geldigheid van zulke zekerheden.

Artikel 3

De openbaarmakingsplicht bedoeld in artikel 2, lid 1, onder g), heeft slechts betrekking op de boekhoudbescheiden van de vennootschap, opgesteld, gecontroleerd en openbaar gemaakt volgens het recht van de Lid-Staat van de vennootschap overeenkomstig de Richtlijnen 78/660/EEG, 83/349/EEG en 84/253/EEG.

Artikel 4

De Lid-Staat waar het bijkantoor is opgericht, kan bepalen dat de in artikel 2, lid 2, onder b), en in artikel 3 genoemde bescheiden in een andere officiële taal van de Gemeenschap openbaar worden gemaakt en dat de vertaling van die bescheiden wordt gewaarmerkt.

Artikel 5

Wanneer in een Lid-Staat verscheidene bijkantoren van een en dezelfde vennootschap bestaan, kan de in artikel 2, lid 2,

onder b), en in artikel 3 bedoelde openbaarmaking geschieden bij het register van een van deze bijkantoren, naar keuze van de vennootschap.

In dit geval houdt de openbaarmakingsplicht van de andere bijkantoren de vermelding in van het register van het bijkantoor waar de openbaarmaking heeft plaatsgevonden alsmede van het inschrijvingsnummer van dit bijkantoor.

Artikel 6

De Lid-Staten bepalen dat op de door het bijkantoor gebruikte brieven en orderformulieren, naast de in artikel 4 van Richtlijn 68/151/EEG genoemde gegevens, melding wordt gemaakt van het register waarbij het dossier van het bijkantoor is aangelegd en het nummer waaronder het bijkantoor in dit register is ingeschreven.

AFDELING II

Bijkantoren van vennootschappen van derde landen

Artikel 7

1. De akten en gegevens betreffende bijkantoren die in een Lid-Staat door niet onder het recht van een Lid-Staat vallende vennootschappen zijn opgericht, maar die een met de in Richtlijn 68/151/EEG genoemde rechtsvormen vergelijkbare rechtsvorm hebben, worden volgens het recht van de Lid-Staat waar het bijkantoor is opgericht, overeenkomstig artikel 3 van de voornoemde richtlijn openbaar gemaakt.

2. Artikel 1, lid 2, is van toepassing.

Artikel 8

De openbaarmakingsplicht bedoeld in artikel 7 heeft ten minste betrekking op de volgende akten en gegevens:

- a) het adres van het bijkantoor;
- b) de werkzaamheden van het bijkantoor;
- c) het recht van de Staat waaronder de vennootschap valt;
- d) indien dat recht hierin voorziet, het register waarin de vennootschap is ingeschreven en het nummer waaronder de vennootschap daarin is ingeschreven;
- e) de oprichtingsakte en de statuten, indien deze in een afzonderlijke akte zijn opgenomen, alsmede de wijzigingen in deze documenten;
- f) de rechtsvorm, de zetel en het doel van de vennootschap, alsmede, ten minste eenmaal per jaar, het bedrag van het geplaatste kapitaal, voor zover deze gegevens niet in de onder e) genoemde documenten voorkomen;
- g) de naam van de vennootschap alsmede de naam van het bijkantoor indien deze niet met die van de vennootschap overeenstemt;

h) de benoeming, de beëindiging van de functie en de identiteit van de personen die bevoegd zijn de vennootschap jegens derden te verbinden en haar in rechte te vertegenwoordigen,

- als orgaan van de vennootschap waarin de wet voorziet, of als leden van een dergelijk orgaan;
- als vaste vertegenwoordigers van de vennootschap voor de werkzaamheid van het bijkantoor.

De omvang van de bevoegdheid van deze personen dient te worden aangegeven en ook of deze personen die bevoegdheid alleen of slechts gezamenlijk kunnen uitoefenen;

- i) — de ontbinding van de vennootschap, de benoeming, de identiteit en de bevoegdheden van de vereffenaars, alsook de beëindiging van de vereffening;
- een faillissement, een akkoord of een andere soortgelijke procedure met betrekking tot de vennootschap;
- j) de boekhoudbescheiden op de wijze bepaald in artikel 9;
- k) de sluiting van het bijkantoor.

Artikel 9

1. De openbaarmakingsplicht bedoeld in artikel 8, onder j), heeft betrekking op de boekhoudbescheiden van de vennootschap, opgesteld, gecontroleerd en openbaar gemaakt volgens het recht van de Staat van de vennootschap. Wanneer deze bescheiden niet zijn opgesteld in overeenstemming met de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG of op gelijkwaardige wijze, dan kunnen de Lid-Staten eisen dat de boekhoudbescheiden betreffende de werkzaamheden van het bijkantoor opgesteld en openbaar worden gemaakt.

2. De artikelen 4 en 5 zijn van toepassing.

Artikel 10

De Lid-Staten bepalen dat op de door het bijkantoor gebruikte brieven en orderformulieren melding wordt gemaakt van het register waarbij het dossier van het bijkantoor is aangelegd en het nummer waaronder het bijkantoor in dit register is ingeschreven. Wordt in de wetgeving van de Staat waaronder de vennootschap valt, een inschrijving in een register voorgeschreven, dan moeten dit register en het inschrijvingsnummer eveneens worden vermeld.

AFDELING III

Vermelding van de bijkantoren in het jaarverslag van de vennootschap

Artikel 11

In artikel 46, lid 2, van Richtlijn 78/660/EEG wordt het volgende punt toegevoegd:

- „e) het bestaan van bijkantoren van de vennootschap.”

AFDELING IV

Overgangs- en slotbepalingen

Artikel 12

De Lid-Staten stellen passende sancties vast voor het geval dat de openbaarmaking voorgeschreven in de artikelen 1, 2, 3, 7, 8 en 9 wordt nagelaten of de verplichte gegevens genoemd in de artikelen 6 en 10, op brieven en orderformulieren ontbreken.

Artikel 13

Elke Lid-Staat bepaalt wie de bij deze richtlijn voorgeschreven openbaarmakingsformaliteiten moeten vervullen.

Artikel 14

1. De artikelen 3 en 9 gelden niet voor bijkantoren die zijn opgericht door kredietinstellingen en financiële instellingen die onder Richtlijn 89/117/EEG ⁽¹⁾ vallen.

2. Tot aan een verdere coördinatie behoeven de Lid-Staten de artikelen 3 en 9 niet toe te passen op bijkantoren die door verzekeringsmaatschappijen zijn opgericht.

Artikel 15

Artikel 54 van Richtlijn 78/660/EEG en artikel 48 van Richtlijn 83/349/EEG vervallen.

Artikel 16

1. De Lid-Staten stellen de nodige wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen vast om vóór 1 januari 1992 aan deze

richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie daarvan onverwijld in kennis.

2. De Lid-Staten bepalen dat de in lid 1 bedoelde bepalingen met ingang van 1 januari 1993 van toepassing zijn en, wat de boekhoudbescheiden betreft, voor het eerst van toepassing zijn op de jaarrekening van het boekjaar dat op 1 januari 1993 of in de loop van 1993 aanvangt.

3. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst van alle bepalingen van intern recht mede, die zij op het onder deze richtlijn vallende gebied vaststellen.

Artikel 17

Het bij artikel 52 van Richtlijn 78/660/EEG ingestelde Contactcomité heeft eveneens tot taak:

- a) onverminderd de artikelen 169 en 170 van het Verdrag, een geharmoniseerde toepassing van de onderhavige richtlijn te bevorderen door regelmatig overleg over, met name, concrete problemen die zich bij de toepassing voordoen;
- b) de Commissie zo nodig te adviseren over aanvullingen op of wijzigingen in deze richtlijn.

Artikel 18

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 21 december 1989.

Voor de Raad

De Voorzitter

E. CRESSON

⁽¹⁾ PB nr. L 44 van 16. 2. 1989, blz. 40.

TWAALFDE RICHTLIJN VAN DE RAAD

van 21 december 1989

inzake het vennootschapsrecht betreffende eenpersoonsvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid

(89/667/EEG)

DE RAAD VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, inzonderheid op artikel 54,

Gezien het voorstel van de Commissie ⁽¹⁾,In samenwerking met het Europese Parlement ⁽²⁾,Gezien het advies van het Economisch en Sociaal Comité ⁽³⁾,

Overwegende dat het, met het oog op het gelijkwaardig maken van bepaalde waarborgen die in de Lid-Staten van vennootschappen in de zin van artikel 58, tweede alinea, van het Verdrag worden verlangd, nodig is deze waarborgen ter bescherming van de belangen zowel van de deelnemers in deze vennootschappen als van derden te coördineren;

Overwegende dat op dit gebied, enerzijds, de Richtlijnen 68/151/EEG ⁽⁴⁾ en 78/660/EEG ⁽⁵⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van Spanje en Portugal, en Richtlijn 83/349/EEG ⁽⁶⁾, gewijzigd bij de Toetredingsakte van Spanje en Portugal, betreffende de openbaarmaking, de rechtsgeldigheid van de verbintenissen en de nietigheid van de vennootschappen alsmede de jaarrekening en de geconsolideerde jaarrekening op alle kapitaalvennootschappen van toepassing zijn; dat anderzijds de Richtlijnen 77/91/EEG ⁽⁷⁾ en 78/855/EEG ⁽⁸⁾, laatstelijk gewijzigd bij de Toetredingsakte van Spanje en Portugal, en Richtlijn 82/891/EEG ⁽⁹⁾ betreffende onderscheidenlijk de oprichting en het kapitaal alsmede fusies en splitsingen alleen op de naamloze vennootschappen van toepassing zijn;

Overwegende dat de Raad in zijn resolutie van 3 november 1986 ⁽¹⁰⁾ het beleidsprogramma voor het midden- en kleinbedrijf heeft goedgekeurd;

Overwegende dat de in de laatste jaren in bepaalde nationale wetgevingen ingevoerde herzieningen om de eenpersoonsvennootschap met beperkte aansprakelijkheid mogelijk te maken, ertoe hebben geleid dat er in het recht van de Lid-Staten onderling divergenties zijn ontstaan;

Overwegende dat het dienstig is bij deze richtlijn te voorzien in een rechtsinstrument waardoor in de gehele Gemeenschap de aansprakelijkheid van de individuele ondernemer kan worden beperkt, onverminderd de wetgevingen van de Lid-Staten die, in uitzonderlijke gevallen, deze ondernemer voor de verbintenissen van de onderneming aansprakelijk stellen;

Overwegende dat een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid bij haar oprichting, alsmede wanneer alle aandelen in één hand worden verenigd, één enkele vennoot mag hebben; dat de Lid-Staten, tot een later tijdstip waarop een coördinatie heeft plaatsgevonden een aantal bijzondere bepalingen of sancties kunnen vaststellen voor het geval dat een natuurlijk persoon de enige vennoot van verschillende vennootschappen is dan wel een eenpersoonsvennootschap of enige andere rechtspersoon de enige vennoot van een vennootschap is; dat deze bepaling uitsluitend ten doel heeft rekening te houden met bijzondere gevallen waarin momenteel sommige nationale wetgevingen voorzien; dat de Lid-Staten daartoe in specifieke gevallen beperkingen kunnen stellen aan de toegang tot de eenpersoonsvennootschap of een onbeperkte aansprakelijkheid van de enige vennoot kunnen voorschrijven; dat het de Lid-Staten vrij staat voorschriften vast te stellen om de risico's in te dekken die uit een eenpersoonsvennootschap kunnen voortvloeien vanwege het feit dat er slechts één vennoot is, met name om de storting van het geplaatste kapitaal te verzekeren;

Overwegende dat een vereniging van alle aandelen in één hand, alsmede de identiteit van de enige vennoot openbaar moeten worden gemaakt in een voor het publiek toegankelijk register;

Overwegende dat het noodzakelijk is de door de enige vennoot als algemene vergadering genomen besluiten schriftelijk vast te leggen;

Overwegende dat voor de tussen de enige vennoot en de vennootschap gesloten overeenkomst eveneens de schriftelijke vorm moet worden verlangd, voor zover deze overeenkomsten geen betrekking hebben op transacties onder normale omstandigheden,

HEEFT DE VOLGENDE RICHTLIJN VASTGESTELD:

Artikel 1

De bij deze richtlijn voorgeschreven coördinatiemaatregelen zijn van toepassing op de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de Lid-Staten die op vennootschappen van de volgende rechtsvormen betrekking hebben:

⁽¹⁾ PB nr. C 173 van 2. 7. 1988, blz. 10.
⁽²⁾ PB nr. C 96 van 17. 4. 1989, blz. 92, en PB nr. C 291 van 20. 11. 1989, blz. 53.
⁽³⁾ PB nr. C 318 van 12. 12. 1988, blz. 9.
⁽⁴⁾ PB nr. L 65 van 14. 3. 1968, blz. 8.
⁽⁵⁾ PB nr. L 222 van 14. 8. 1978, blz. 11.
⁽⁶⁾ PB nr. L 193 van 18. 7. 1983, blz. 1.
⁽⁷⁾ PB nr. L 26 van 30. 1. 1977, blz. 1.
⁽⁸⁾ PB nr. L 295 van 20. 10. 1978, blz. 36.
⁽⁹⁾ PB nr. L 378 van 31. 12. 1982, blz. 47.
⁽¹⁰⁾ PB nr. C 287 van 14. 11. 1986, blz. 1.

— *België:*
Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid/
Société privée à responsabilité limitée,

— *Denemarken:*
Anpartsselskaber,

— *Duitsland:*
Gesellschaft mit beschränkter Haftung,

— *Frankrijk:*
Société à responsabilité limitée,

— *Griekenland:*
Εταιρεία περιορισμένης ευθύνης,

— *Ierland:*
Private company limited by shares or by guarantee,

— *Italië:*
Società a responsabilità limitata,

— *Luxemburg:*
Société à responsabilité limitée,

— *Nederland:*
Besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid,

— *Portugal:*
Sociedade por quotas,

— *Spanje:*
Sociedad de responsabilidad limitada,

— *Verenigd Koninkrijk:*
Private company limited by shares or by guarantee.

Artikel 2

1. De vennootschap mag één enkele vennoot hebben, bij de oprichting, alsmede wanneer alle aandelen in één hand worden verenigd (eenpersoonsvennootschap).

2. Totdat op een later tijdstip een coördinatie op het gebied van het concernrecht heeft plaatsgevonden, kunnen de wetgevingen van de Lid-Staten voorzien in bijzondere bepalingen of sancties:

a) wanneer een natuurlijk persoon de enige vennoot van verschillende vennootschappen is, of

b) wanneer een eenpersoonsvennootschap of enige andere rechtspersoon de enige vennoot van een vennootschap is.

Artikel 3

Wanneer de vennootschap door de vereniging van al haar aandelen in één hand een eenpersoonsvennootschap wordt, moet dit feit, alsmede de identiteit van de enige vennoot, hetzij worden opgenomen in het dossier, onderscheidenlijk worden ingeschreven in het register, bedoeld in artikel 3, leden 1 en 2, van Richtlijn 68/151/EEG, hetzij worden ingeschreven in een voor het publiek toegankelijk register dat bij de vennootschap wordt bijgehouden.

Artikel 4

1. De enige vennoot oefent de aan de algemene vergadering toegekende bevoegdheden uit.

2. De door een enige vennoot op het in lid 1 bedoelde gebied genomen besluiten worden in een proces-verbaal opgenomen of schriftelijk vastgelegd.

Artikel 5

1. De tussen de enige vennoot en de door hem vertegenwoordigde vennootschap gesloten overeenkomsten worden in een proces-verbaal opgenomen of schriftelijk aangegaan.

2. De Lid-Staten hebben de mogelijkheid lid 1 niet toe te passen op courante transacties die onder normale omstandigheden plaatsvinden.

Artikel 6

Wanneer een Lid-Staat de eenpersoonsvennootschap in de zin van artikel 2, lid 1, eveneens voor de naamloze vennootschap toestaat, is deze richtlijn van toepassing.

Artikel 7

Een Lid-Staat is bevoegd de eenpersoonsvennootschap niet toe te laten wanneer zijn wetgeving ten behoeve van de individuele ondernemers voorziet in de mogelijkheid van de oprichting van een onderneming met beperkte aansprakelijkheid met een voor een bepaalde activiteit bestemd vermogen, mits met betrekking tot deze ondernemingen waarborgen zijn voorzien welke gelijkwaardig zijn aan die welke bij deze richtlijn en de overige communautaire bepalingen die op de in artikel 1 bedoelde vennootschappen van toepassing zijn, verplicht zijn gesteld.

Artikel 8

1. Vóór 1 januari 1992 doen de Lid-Staten de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen in werking treden welke noodzakelijk zijn om aan deze richtlijn te voldoen. Zij stellen de Commissie hiervan in kennis.

2. De Lid-Staten kunnen bepalen dat deze richtlijn ten aanzien van op 1 januari 1992 reeds bestaande vennootschappen niet vóór 1 januari 1993 van toepassing is.

3. De Lid-Staten delen de Commissie de tekst mede van de voornaamste bepalingen van intern recht welke zij op het door deze richtlijn bestreken gebied vaststellen.

Artikel 9

Deze richtlijn is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 21 december 1989.

Voor de Raad
De Voorzitter
E. CRESSON